

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, sec. pa acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSEERATE
 se primesc în biroul administrațiunii (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Invitare de abonament.

In curând se împlinește jumătatea
 dintâiu a anului acestuia și „Foaia Po-
 porului” intră în a doua jumătate
 din anul al X-lea al vieții sale.

Credincioasă programul său și
 menții sale de a fi fapte luminătoare
 pentru talpa țării, pentru țeranul român,
 ea-și va urmări mai departe scopul cu
 aceeași râvnă, cu aceeași iubire și inte-
 resare pentru toate afacerile, pentru toate
 lipsurile poporului nostru, ca și până acum.

Ea a trăit și a lucrat din toată
 inima pentru țeranul român și pentru
 oamenii dela țeară și tot astfel va lucra
 cu îndoit zel și mai departe.

Cei-ce au cetit „Foaia Poporului”
 și au avut-o în casă, o știu prețui.

De aceea credem și nădejduim, că
 ei nu o vor lăsa să nu o aibă mai de-
 parte și în nădejdea aceasta deschidem
 nou abonament pentru „Foaia Popo-
 rului” pe sem. II. al anului 1902.

Astfel venim a ruga pe onorații
 abonenți, ca nu numai să se grăbească
 a trimite în curând prețul de abona-
 ment, dar' să și spună tuturor, cu cari
 se întâlnesc și dau în vorbă, ce este
 „Foaia Poporului”, cum și pentru
 cine se luptă ea. Apoi să-și îndemne a
 abona această foaie, de oare-ce pe lângă
 că e bună și făcută anume pentru po-
 por, apoi pentru comercianți și mese-
 riași, este și cea mai ieftină dintre
 foile românești. — Prețul va fi:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România:

Pe un an întreg 10 lei.
 Pe o jumătate de an 5 lei.

Pentru a pute ține bună rînduială,
 onorații abonenți, vechi și noi, sînt rugați
 a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem
 primi abonamente, nici dela alt ter-
 min, decât dela începutul anului pe
 o jumătate de an, sau pe un an. Abo-
 națiilor de până acum li-s'au trimis
 deodată cu foaia și mandate postale
 (posta utalvány), cu adresa noa-
 stră tipărită și cu fâșia sub care
 primesc foaia, lipită pe dos, așa
 că trimitătorul nu are decât să-și
 scrie numele său și cifrele la
 locurile convenite și să pună banii,
 dimpreună cu mandatul, la postă.

Abonenții noi sînt rugați a-și
 scrie numele lor și al comunei, foarte
 curat și cetet, însemnând posta
 din urmă.

Administrațiunea
 „Foi Poporului”.

La finea anului școlar.

S'au închis și porțile școalelor mari
 dela orașe și partea cea mare a elevi-
 lor pleacă din nou la țeară. În sufie-
 tul multor părinți se naște acum între-
 barea, ce să facă cu copiii lor la toamnă.
 Întrebarea aceasta și-o pun mai ales
 părinții, ai căror copii au terminat patru
 s'au opt clase gimnasiale sau reale. Nu-
 mărul celor din urmă e mai mic,
 mulți sînt însă cei de felul prim. Și nu
 e lucru ușor, de-a răspunde la întrebarea
 aceasta. Cheltuielile cu școala dela oraș
 sînt mari, cu mult mai mari, de cum erau
 acum 30-40 ani. Didactrele s'au mărit,
 cărțile de lipsă pentru școală s'au în-
 mulțit peste măsură, cuartirele sînt mai

scumpe. Pentru îmbrăcăminte încă se
 cer speze mai mari, căci acum nu mai
 prea vezi copilașii noștri îmbrăcați în
 haine țesute și cusute de mamele lor,
 ci în de cele orășenești. La asta au fost
 siliți la unele gimnasiale de stat chiar de
 directorul școlii, care nu privia cu ochi
 buni la portul românesc.

Pe lângă greutatea acestora mai
 vin încă și persecuțiile, pe cari le în-
 dură copiii noștri mai ales la școalele
 de stat. Nu e destul, că elevii români
 au greutate cu limba, dar' ei mai vin
 adese-ori și batjocuri și trântiți la finea
 anului școlar fără milă, așa că părinții
 spesesc de multe ori înzădar pen-
 tru ei.

În fața atător neocazuri e deci de
 o însemnătate deosebită hotărîrea, ce o
 vor lua părinții cu privire la viitorul
 copiilor lor, îndeosebi a celor-ce au ter-
 minat patru clase gimnasiale sau reale.
 Ei se pot hotări în mai multe feluri,
 aici însă voim să le atragem din nou
 atențiunea asupra școalelor militare.

Patruzeci de mii de soldați români
 avem în armate austro-ungară. Numărul
 oficerilor români însă e foarte mic
 în asemănare cu al soldaților români.
 Și e mirare, că lucrul stă așa, căci în
 nici un oficiu de stat nu e omul așa de
 asigurat, ca la miliție. Oficerul e ono-
 rat și plătit bine, Românul ajuns în ar-
 mată nu e silit să-și calce pe simțemin-
 tele lui naționale, din contră, e cinstit
 chiar ca Român, fiind acesta recunoscut
 de veacuri ca bun soldat. De aceea re-
 comandăm și de data aceasta tuturor
 părinților să-și des coplii, cari au ter-
 minat patru clase gimnasiale, reale sau
 civile, la școalele de cadeți. O greutate

FOITA.

Poesii populare.

Din Fărăgău.

Comunicate de M. Lup, june.

Am o mândră nu-i departe,
 Dela noi vre-o două sate
 Și numa-un deal ne desparte.
 Dealul de s'ar risipi,
 Noi mândro bin' ne-am iubi.
 De s'ar face dealul luncă,
 Să ved mândra unde lucră,
 Pe la amezii de s'a culca
 Să mă duc să-i țin umbra,
 Să n'o ardă soarele,
 Că-i albă ca doamnele.

Cântă oucu-n pae ude,
 Strig la mândra nu m'aude.
 Ba eu bade te-aud bine
 Numai maica-i lângă mine,
 Aș veni și mi-e rușine.

Spune dragă maică-ta,
 C'a vreașt mățuca apa
 Și tu mergi ca s'aduci alta.
 Pune cofa la fântână
 Și vino la badea-n mână,
 Strică cofa și-o fă doage
 Și vino la badea-ncoace.

Mândro cât trăești-n lume,
 Nu-i striga badii pe nume,
 Făr' strigă floare de ceapă,
 Nime să nu se priceapă,
 Făr' strigă floare de vie,
 Nime-n lume să nu știe.

Nu te uita lele mândru,
 Că la tine nu mi-e gându,
 Că gându și de mi-ar sta
 Maica mea nu m'ar lăsa.

Lele inima mă doare
 După gura dumnitale,
 Lele inima îmi pică
 După gura ta cea mică.

Din Foeni.

Comun. de Alexandru Murgu, econom.

Frunză verde de ilină,
 Să vini bade prin grădină,
 Să culegem bolbocină;
 Și să calci p'un fir de ceapă,
 Nime să nu ne priceapă.

Nana mea cu ochii mici,
 Ce mă faci de vin p'aici?
 Ba io bade nu te fac
 Numai ție așa ție drag,
 Că cărarea o-am vărui
 Să vini bade mai grăbit,
 Că-i cu var de cel mai mare
 Să vini bade tu mai tare,
 Că te-așteaptă mândra tare,
 Ca să-ți dea o sărutare
 Pentru-atâta așteptare.

vor întimpina mai ales la început din cauza necunoștinței limbei germane. Aceasta însă n'are să-i șparie, mai ales, că le e dată puțința de a se înscrie pentru un an în institutul pregătitor dela Marburg. E adevărat, că în cazul acesta are să stee cinci ani la școală, dar' prin înscrierea în cursul pregătitor elevul se scapă de greutate, ce le-ar întimpina în școală cu limba germană și e totdeauna sigur, că fiind șilitor va absolva cu succes fiecare curs.

La miliție deci, și copiii au viitorul asigurat și vor binecuvânta pe părinții lor.")

Respins. Un proces, care-și are rădăcinile în primirea festivă a redactorului slovac **Pietor**, sosit acasă din temnița Seghedinului, s'a terminat alaltăieri la Curie. Doi oficiali **Halász** și protopretorul **Ujhelyi** au acusat pe Slovacul **Scultety** pentru pretinsă calomnie și judecătoria din **T. S. Mărtin** l'a osândit la două luni temniță și șpesele de proces. Curia a respins apelul, aprobând sentința de osândire.

Szell și Evreii din România. În ultima ședință a dietei a interpellat deputatul **Buzath**, din part. poporal, pe **Szell** în privința măsurilor luate, ca să împedecă imigrarea Evreilor din România. **Szell** a comunicat, că a reînnoit ordinațiunea dată în privința aceasta acum doi ani. Conform acestei ordinațiuni pot să treacă granița numai astfel de persoane, cari pot arăta prin pasaport finta călătoriei lor și dispun de șpese de călătorie în suma de cel puțin 400 coroane sau apoi au un certificat de transport dela vre-o întreprindere. De altmintrelea proiectul de lege despre imigrare e deja gata. Legea comunală va fi schimbată în ce privește apartinența și poliția de graniță va fi statificată.

Magyar Szó regretă mult, că ministrul-president al Ungariei ia o atitudine așa de respingătoare față de singurul popor, care se contopește cu atâta abnegațiune în sinul națiunii. — Primească-i, dar' atunci așeza-i pe **Altöld**!

Fiascul limbei maghiare în școalele populare. Ministrul **Wlassics** nu e de loc mulțumit cu rezultatul obținut din limba maghiară în școalele populare nemaghiare. Copiii Românilor, Germanilor, etc. nici acum nu vorbesc ungurește, nici nu pot face singuri multele recurse timbrate, de cari au lipsă părinții lor, în limba maghiară, asemănându-se în privința aceasta cu ai — Maghiarilor. Cu o nouă ordinațiune, dată sub nr. 30332 și trimisă inspectoratelor școlare, autorităților superioare bisericești și comisiunilor administrative, vrea să lecuească răul. În ordinațiunea aceasta constată nesuccesul propunerii limbei maghiare, îndrumă pe inspectorii școlari să viziteze cât mai des școalele nemaghiare, concentrându-și

) Instrucțiunea (în limba română) pentru primirea la școalele de cadeși se poate comanda la „Tipografia”, soc. pe acții în Sibiu, cu preț de 46 bani cu porto cu tot.

interesul indeosebi asupra limbei maghiare. Celor-ce nu le va ajunge pașalul de drum, să ceară, că li-se va mări. În fiecare an să facă ministrului de două ori raport eshauriant despre cele constatate, ca acesta să iee măsuri în consecință. Ordinațiunea cuprinde și îndrumări cu privire la numărul orelor, metodel și estensiunea, ce e de a se da propunerii limbei maghiare. Cere între altele, ca jumătate din numărul orelor de peste săptămână să se tolosească pentru propunerea limbei maghiare!

Impăratul Wilhelm și crucea. Din o vorbire, ținută de împăratul german, în Aachen, comunicăm următorul pasaj frumos :

Cine nu-și bazează viața pe religione este perdat. Astfel voiesc și eu și fiindcă în aceasta zi și în acest loc voiesc nu numai să vorbesc, dar' să fac și vot, vă făgăduiesc prin aceasta, că întregul imperiu, întregul meu popor reprezentat prin acest stat major, însuși imperiul și casa mea domnitore le pun sub scutul crucii, despre care apostolul **Pavel** a zis, că numai în ea este mântuire și că oamenilor nu li-s'a dat alt nume prin care se pot saluta și despre care însuși a zis: Mai curând vor trece cerul și pământul decât o cirtă din cuvintele mele.

Autonomia Tirolului - de sud. În chestia autonomiei Tirolului italian a convocat guvernatorul, înainte de deschiderea dietei, o conferință, la care și-au trimis toate partidele reprezentanții lor. În conferință a declarat guvernatorul, că guvernul e învoit cu autonomia Tirolului italian, dacă se va păstra unitatea țării și nu se vor lua dispoziții, cari să o păgubească din punct de vedere economic. Cererile Italianilor se pot contrage în următoarele: împărțirea curiei electorale a marilor proprietari, împărțirea comitetului țării și a consiliului școlastic. Secția italiană dela amândouă aceste comitete să rezideze în Trident, având să dispună independent în privința mijloacelor proprii și în privința măsurilor, ce sânt de luat în favorul Tirolului italian. Majoritatea celor-ce au participat la conferință a primit în princip cererile italiene, așa că și succesul desbaterilor din dietă apare asigurat.

Spre împăcare. Organul partidului poporal din Bucovina, „**Deșteptarea**” publică la loc de frunte un comunicat, care este un semn foarte îmbucurător al apropierii și împăcării celor două partide române, cari până acum de multe-ori au luptat între sine în loc să-și unească forțele contra dușmanului comun. Comunicatul amintit este de următorul cuprins :

În 20 Iunie a. c. delegații esmiși de partidul conservator român și de partidul poporal național au stipulat un compromis relativ la cooperarea politică a ambelor partide române, cu rezerva expresă, că individualitatea politică a respectivelor partide rămâne neatinsă.

În compromis se prevede ca organ comun o dirigență, compusă din membrii delegați din ambele partide. Decisiunile dirigenței vor fi obligatoare pentru fiecare membru al ambelor partide. Deputații ambelor partide, din camera imperială și din dieta țării, vor forma câte un club parlamentar comun Prin adoptarea definitivă a compromisului din ambele părți, politica Românilor va deveni în afară unitară și solidară, va avea și efecte bune privitoare la disciplina internă.

DIN LUME.

Germania.

Polonii continuă cu reacțiunea provocată de măsurile de desnaționalizare luate de guvernul german. Foaia „**Novi Viece**” publică un apel, în care provoacă pe toți Polonii să sërbeze în mod demn aniversarea biruinței, obținute de regele polon **Iagello** în anul 1410, când a bătut pe cavalerii germani la **Grünwald**.

Agitațiunea naționalistă a pătruns și la Polonii din Vestfalia, unde sânt emigrați mai ales ca muncitori. Acestia au hotărît să absenteze în mod demonstrativ când ou visita, ce o va face **Wilhelm** în țările renane, totodată au hotărît în adunări mari populare, că Polonul, care va fi membru la o reuniune germană sau are altfel de legături cu ea, să fie taxat de trădător de nație. Căsătorile mixte între Poloni și Germani să fie între ori-ce împrejurări esoluse. Boicotarea comercianților germani încă câștigă tot mai mult teren.

În 19 l. c. a murit regele Saxoniei, **Albert**, în **Sibyllenort**. El a fost de mai mult timp greu bolnav, așa că moartea n'a fost neașteptată.

Regele **Albert** a fost unul dintre cei mai vechi și mai intimi amici ai Monarhului nostru și în fiecare an venia la Viena, ca să participe apoi la vânătoarea împărătească din **Stiria**.

Urmașul lui e fratele său **George**, născut în anul 1832.

Anglia.

Cu toate enormele pregătiri făcute pentru încoronarea regelui Angliei, actul încoronării s'a amînat pe timp nedeterminat. Depeșele anunță, că pricina amânării este boala regelui. Să vestește, că regele a fost operat.

Din cauza amânării poporațiunea Londrei e foarte consternată; toate pregătirile s'au încetat.

Peninsula-balcanică.

Supravegherea presei devine tot mai aspră în Constantinopol. Personalul oficiului de cenzură s'a înmulțit, indeosebi vor fi supravegheate foile armene, dar' și cele grecești și franțozești. Foilor armene li-s'a interzis folosirea cuvântului „**aczain**” (național).

În Constantinopol e răspândită fama, că **Said Eghe**, un nepot al Sultanelui și fiul fostului împărat **Abdul Asiz**, a fost sugrumat în temniță, fiindcă ar fi plănuit răsturnarea lui **Abdul Hamid**.

Despre un conflict serios între Turcia și Bulgaria se comunică din parte bulgară următoarele: În anul trecut s'a revocat din motive de economie reprezentantul comercial bulgar din Seres (vilaietul Salonio) încredințându-se cu agendele acestuia un cetățean american, locuitor acolo. Mutașeriful din Seres l-a provocat de curând pe acesta, că în timp de 24 ore să renunțe la acest post și să îndepărteze steagul bulgar de pe locuința sa. Nesupunându-se acestei recercări, steagul a fost îndepărtat de funcționari turci. Agentul bulgar din Constantinopol a primit dela guvernul din Sofia ordinul să adreseze Porții o notă energică și dacă nu va primi satisfacție să părăsească Constantinopolul.

Turcia a protestat contra ridicării agentului diplomatic bulgar din Petersburg la rangul de ministru plenipotențiar, fiind Bulgaria vasală Turciei.

Africa-de-sud.

Lordul Milner, guvernatorul coloniei Cap, a fost numit guvernator al Transvaalului.

Cu toate asigurările guvernului englez, că se va îngriji de soarta Burilor, starea acestora e foarte critică. Casele și moșiile lor sunt pustiite și din suma de 3 milioane lire engleze puțin se vine pe un Bur. Afară de aceea prețul vitelor s'a urcat dela 5 la 30 lire. Peste tot e lipsă de vite, căci Englezii au folosit multe pentru consum și ce au mai rămas, au ucis. Bucate nu mai pot să-măna, fiind acum prea târziu, ear' pusul cucuruzului se poate face numai în August și Septembrie, urmând recolta în Aprilie din anul viitor. Femeile și copiii s'au folosit cu bucurie de primul moment, ca să iese din castrele de concentrare, dar' acum duc mai mare lipsă, ca pe timpul, când erau prinși.

Kitchener a plecat la Anglia. Înainte de plecare a adresat generalilor buri o telegramă, în care le mulțumește pentru energia și tactul, cu care au ușurat predarea Burilor.

Știri mărunte.

Convențiunea pentru regularea contractelor în legile despre căsătorii, divorț și scutul minorilor a fost subscrisă de reprezentanții Austriei, României, Italiei, Franței, Germaniei, Belgiei, Svițerei, Olandei și Luxemburgului.

«Daily Express» vestește, că Anglia a primit, la dorința Sultanului din Maroc, protectoratul asupra tuturor porturilor marocane, dându-i în schimb un împrumut.

Poliția din Atena a arestat câțiva agenți ai comitetului macedonean, la cari s'au aflat scrisori compromițtoare.

Școalele din Macedonia.

Cetitorii noștri știu, că în Turcia, provincia Macedonia, locuiesc peste un milion de frați Români, de aceeași lege și limbă cu noi. Aceștia poartă o grea luptă pentru limba lor cu Bulgarii și Grecii de-acolo. Noroc, că guvernul din România îi sprijinește, că să poată ajunge mai ușor la isbândă.

În Monitorul oficial s'a publicat bugetul subvențiilor școalelor și biseri-

cilor române din străinătate pe exercițiul 1902-1903, aloțuit în limita sumei de 335.000 lei.

Iată cum se împarte aceasta cifră bugetară pentru școalele din Macedonia. Sînt școale primare în 66 localități și aceste școli au 146 de învățători și învățătoare, cărora li se plătește pe șapte luni suma de 53.410 lei.

Apoi avem: Liceul din Bitolia școala, secundară din Bitolia, școala comercială din Salonio și cea din Ianina.

La liceul din Bitolia sînt 17 profesori, la școala secundară de fete 9, la școala din Salonio 10, la cea din Ianina 9.

În sfîrșit pentru întreg personalul didactic și administrativ al acestor școale se plătesc pe șapte luni 46.886 lei.

Ear' materialul pentru aceste școli costă anual: 46.310 lei.

În Bulgaria avem: două școli în Sofia, una de băieți și alta de fete; o școală mistă la Turtucaia. Pentru personalul acestor școli se prevede dela 1 Aprilie 1902-1 Septembrie 1903 suma de 6713, ear' material pe tot anul se prevede suma de: 2860 lei.

Chiriile tuturor acestor școli pe 7 luni, dela 1 Septembrie 1902-1 Aprilie 1903, fac suma de 30.741 lei.

În buget figurează și cheltuielile făcute dela 1 Aprilie 1901-1 Septembrie 1902, dar' ele s'au pus separat, pentru că dela 1 Septembrie s'au făcut numeroase modificări în împărțirea subvenției și mai ales multe scăderi.

Capitolul revizorilor și al pensiei fostului inspector, pe șapte luni, 6.860 lei. Bursele în țeară, pe un an: 7.307 lei. Burse la Constantinople: 2.430 lei. Burse la Galata-Sarai 2.932 lei.

Subvenții, comisiuni și fond pentru deschiderea de cheltuieli extra-ordinare: 32.191 lei.

În sfîrșit pentru preoți, cari sînt în număr de 40, cântăreți și pensionari se plătește dela 1 Sept. 1902-1 Apr. 1903 suma de 9795 lei.

SCRISORI.

O nouă reuniune.

Zlagna, 5 Iunie n. 1902.

La neobositul interes purtat din partea unor persoane din loc, cu simțăminte nobile, în ziua marelui Constantin și Elena a. c. s'a constituit «Reuniunea femeilor române gr.-cat. pentru înfrumșetarea bisericeii gr.-cat. și ajutarea elevilor săraci dela școalele din Zlagna».

Adunarea de constituire s'a ținut în biserică gr.-cat. din loc după sf. liturgie, unde cu mare însuflețire și interes a luat parte mulțime de credincioși, atât din clasa inteligenței, cât și din popor.

După intonarea «Impăratului cerească» din partea celor prezenți, adunarea a fost deschisă prin o vorbire însuflețită din partea dlui protopop Iuliu M. Montani.

Ca presidentă ad hoc a fost aleasă doamna Elena Albini și secretar dl Ioan Crișan. După aceasta a urmat desba-

terea proiectului de statute, care s'a primit cu puține modificări.

A urmat apoi alegerea comitetului. De presidentă a fost aleasă cu aclamațiune doamna Elena Albini; de v. presidentă doamna Ana Moldovan; casieră: doamna Fabia Pop; controloră: domnișoara Lucreția M. Montani; director va fi totdeauna preotul local greco-catolic; secretar: dl I. Crișan.

În comitet au fost alese 12 membre cu vot decisiv și 6 membri (bărbați) cu vot consultativ.

Numărul membrilor înscriși sînt:

I. Membre fundatoare cu câte 30 coroane:

1. D-na Elena Albini. 2. D-na Ana Moldovan. 3. D-șoara Elena Olariu, la olaltă 90. cor.

II. Membre pe viață cu câte 20 coroane. Doamnele: Fabia Pop, Octavia Sebeșan, Lina Chirilă, Iulia Irimia, Agafia Gongolea, Maria Tomotaș, Alexandrina Lengyel, Aurelia Beșă, Catarina Domșa, Elena Popescu, Catarina Farcaș, Rozalia Crișan, Silvia Dămian, Lina Dănilă, Ludovica Iancu, Octavia Scrobote, Paraschiva Magușiu, Susana Șerdea, Anica Turlaș, Müller Ida, Elena Coada, Elena Musa I. George, Elena, Sofia Tomotaș, Elena Morariu, Aurelia Crișan și d-șoarele: Lucreția M. Montani, Minerva Popescu, toate din Zlagna; doamna Maria Popovici, din Cib și d-na Otilia Radu, din Feneș, la olaltă cu 580 coroane.

III. Membre ordinare cu câte 2 coroane:

Lina Iancu, Maria Crișan, Ana Cristea, Lina Scrobote, Saveta Roșca, Ana Hora, Maria Crainic, Luiza Tomotaș, Sofia Dănilă, Anica Todea, Elena Tomotaș, Agafia Rus, Elena Truța, Elena Bistrean, Stana Șerban, Maria Mărginean, Elena Grava, Paraschiva Tanislav din Zlagna, Susana Dusa din Pătrîngeni, Valeria Totorescu din Feneș laolaltă cu 40 coroane.

IV. Dintre bărbați membri ajutători pe viață cu câte 20 cor.

Iuliu M. Montani, Iuliu V. Albini, Dr. Ioan Rece, George Scrobote, Ioan Cismaș, sub. nct. Iuliu Pop, Carol Lengyel, Ioan Ebergeni, Dănilă Fărcaș, Stefan Tanislav, Stefan Dănilă, Adam Dămian, Pompiliu Popescu, Ioan Morariu, Tit Domșa, George Chirilă, Constantin C. Irimia, Ioan Tomotaș, Berci Gongolea toți din Zlagna, laolaltă 380 cor.

V. Membri ajutători, cu câte 2 cor. la an.

Michail Moldovan, I. Crișan, George Tanislav, Ananie Crișan, Ioan Crișan, cărneanul, George Tomotaș, Petru Tomotaș, George Grava, George Todea, Nicolae Tanislav, Longin Turlaș din Zlagna, Traian Radu din Feneș și Aron Crainic din Cib, laolaltă cu 26 cor.

Adecă numărul membrilor înscriși până acuma e de 84 cu un capital înscriș de 1116 coroane ca fond neatacabil. Considerând reuniunea aceasta de mare însemnătate pentru al ei scop marinos li-se exprimă călduroase recunoștințe neobosiților ei inițiatori.

Statutele noiei reuniuni vor fi în curând înaintate spre aprobare, când apoi reuniunea își va începe activitatea ei.

Esamenele.

Streza-Cârțișoara.

În ziua de 25 Maiu a. c. s'a ținut examenul dela școala noastră sub presiunea dlui protopop I. Cădea. Întrebați fiind copiii noștri din comput, istoria biblică, geografie și celelalte studii au dat atât despărțământul prim cât și al 2-lea răspunsuri, cari ne-au umplut de bucurie nespusă. Mult au plăcut și cântările, îndeosebi poesia »Să mergem frați la școală« și »Moartea Eroului Mihai«.

Di învățător Moise Călția a făcut sporul neașteptat în împrejurări grele, căci școala s'a deschis după multe dăveri abia în prima Noemvrie 1901 și s'a finit cu ziua de 25 Maiu 1902 a. v. În numele celor-ce au asistat la frumosul examen, aduc pe aceasta cale mulțumită dlui învățător Moise Călția, care a primit pe bieții școlari stricați și rămași înapoi și a gonit în cât 'i-a fost posibil întunerecul din sufletul lor.

Ioan P. Bucurensiu, fiu de țeran dela noi, student în cl. III. el. com. rom. în Brașov a fotografat după examen pe învățător dimpreună cu toți școlarii.

Di protopresbiter a mulțumit elevilor și elevelor pentru răspunsurile lor frumoase, a mulțumit dlui învățător pentru purtarea sa modestă și diligentă, a mulțumit celor prezenți, părinți și frunțași, pentru stăruința lor și 'i-a însuflețit cu cuvinte foarte pârinatești.

cc.

Bălan.

În 15/28 Maiu s'a ținut examenul public de vară la școala gr.-or. română din Bălan, tractul Unguraș. Am auzit mai de mult că Bălănenii au un învățător pedagog de model, de aceea m'am dus și eu la examenul ținut în prezența dlui protopop Pavel Roșea din F. Sânt-Petru. La școală era popor mult îmbrăcat sârbătorește, așa că sala a fost ticsită. Băieții răspundeau fără de frică din toate obiectele de învățământ clar și frumos. Examinați au fost toți băieții împărțiți după VI. clase. În pauză după decurgerea a lor 4 studii relig., rom., maghiară și geogr. am fost delectați în curte cu deprinderi gimnastice. Plăcere au făcut dintre multele declamațiuni ale elevilor »Galilele Floarei«, declamată de un băiat de clasa a II a, precum și dialogul »Căpitanul Simion« și »Soru-sa«.

Di protopop Roșea 'și-a exprimat recunoștință față de învățătorul Ioan Georgea, care poate fi model pentru învățătorii din întreg jurul.

Tot publicul a mers la ale sale încântat de rezultatul examenului.

Un bluevoitor.

Obiceiurile primilor creștini la înmormântare.

Înmormântarea creștinilor a fost în toate timpurile un act religios, însoțit de rugăciunile bisericii. Ceva mai mult, la primii creștini îngroparea corpurilor martirilor și a celorlalți credincioși, era privită ca una din cele mai stricte datorințe pe care cei vii trebuiau să o îndeplinească către frații lor repausați.

Cătră mijlocul secol. III. din timpul sf. Ciprian, găsim că preoții din Roma se adresau clerului din Cartagina, insistând asupra acestei obligațiuni: »Cei cari sânt însărcinați, scriau ei, de a îngropa martiri și pe ceilalți credincioși păcătuesc foarte greu, dacă prin greșeala sau negrija lor, corpurile creștinilor decedați rămân lipsite de morminte«.

Sf. Ambrosie învață, că este ertat în casuri de mare nevoie a vinde chiar din sfintele vase ale altarului spre a veni în ajutorul creștinilor săraci. (De offic. II c. 28).

Spre a procura chiar și săracilor o înmormântare cuviincioasă, se formează niște societăți, ai căror membri plăteau săptămânal câte ceva, și suma adunată se întrebuinta la înmormântarea acelor, cari erau lipsiți de mijloace.

Acest respect pentru morți era bazat pe credința cea vie în învierea morților, că aceste corpuri aparțin lui D-zeu și că într'o zi vor fi aduse la viață, transformate, glorificate și nemuritoare. Pentru acest motiv creștinii înlăturară obiceiul păgân de a arde corpurile, cum și toate ceremoniile superstițioase.

Dacă vre-un creștin muria, părinții sau rudele sale mai apropiate, sau în lipsa acestora prietenii sei, îi închideau ochii și gura și în urmă îi spălau corpul; apoi îl ungeau cu mirtă și alte miresme spre a-l feri de stricăciune. Tertulian amintește despre acest lucru și spune, că parfumurile și miresmele, pe care păgânii le întrebuintau la afumarea zeilor lor, creștinii le-au întrebuintat la înmormântarea fraților lor. (Tert. Apolog. XLII).

După mărturia acestui autor (Tertulian) creștinii aveau cu totul un alt scop când ungeau cadavrele, decât păgânii, și anume păgânii întrebuintau ungera spre a da cadavrelor mai multă ușurință la ardere, adică a arde mai ușor; creștinii din contra spre a le feri mai mult timp de stricăciune.

După-ce corpul era spălat și uns cu miresme, era înfășurat într'un cearceaf (lepedeu) de pânză și apoi pe de asupra acestuia era înfășat cu fâșii de pânză, fie pentru-ca miresmele să între bine în carne, fie pentru a feri corpul de atingerea aerului din afară. Bosio și Aringhi spun, că cea mai mare parte din corpurile creștinilor, găsite de ei în cimiterile romane, erau înfășiate cu niște fâșii de in, late cam de vre-un lat de mână. P. Marchi a observat, că în multe morminte din catacombe*) corpurile adese ori sânt învăluite în două rînduri de giolgiuri, și că între aceste giolgiuri, se întinde dela cap și până la picioare, un strat de var în grosime cam de un deget. Unul din aceste giolgiuri era subțire de tot și era lipit pe corp, pe de asupra lui era așternut stratul de var, ear' pe de asupra varului era înfășat cu un alt giolgiu mai gros, așa că forma împrejurul corpului un fel de soriu măiestrit de tencuială. Acest lucru îl făceau primii creștini cu scopul de a împedea să iasă afară mirosul de putrezire. (P. Marchi. Rom. sott. p. 19).

*) Pivniți uriașe, zidite sub orașul Roma. în cari își îngropau creștinii morții și unde făceau serviciul bisericesc.

Pânzele sau giolgiurile, în care se învăliau morții, erau de culoare albă, nioi odată de altă culoare, arătând prin aceste curățenia sufletelor celor-ce au viețuit în acele corpuri, cum și credința că corpurile credincioșilor vor fi la înviere albe și luminoase.

Mai era obiceiul a învăli corpurile, mai cu seamă ale martirilor, în oarecare stofe prețioase, și mulți dintre cei cu dare de mână dedeau propriile lor vestminte pentru înmormântarea săracilor. Din fericire acest obicei se introduse în biserică ca o regulă și se permise ca episcopii și preoții să fie înmormântați în vestmintele lor sacerdotale.

Cadavrul celui repausat, îndată-ce era înfășat în giolgiuri, se așeza în locul cel mai superior al casei, numit *coenaculum*, și acest obicei, probabil, era împrumutat dela Iudei, căci la Romani cadavrele erau expuse aproape de ușa principală a casei, la intrare.

Acest obicei se menține în tot timpul celor dintâi trei secole primare, dar', după încetarea persecuțiunilor, cadavrele nu mai erau înfășate în giolgiuri, ci se espuneau descoperite, în care scop erau așezate în niște coșciuge, ear' de jur împrejur se aprindeau luminări. În aceasta credință nu se mai inspirară dela Iudei, de vreme ce aceștia nu se foloseau de lumini la înmormântările lor.

Convocare.

Membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutători din despărțământul Bistrița al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă la adunarea cercuală pe ziua de 20 Iulie n. 1902 în Monor la orele 11 a. m. în biserică gr.-cat.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Inscierea de membri noi și încasarea taxelor.
3. Raportul despre activitatea comitetului cercual.
4. Revisuirea rațiociniului comitetului cercual pe 1901.
5. Statorirea bugetului pe 1903.
6. Cetirea disertațiunilor ce se vor presenta cu 3 zile mai nainte la directorul despărțământului.
7. Alegerea delegaților pentru adunarea generală.
8. Distribuirea celor 3 premii de câte 20 cor. în aur pentru pomărit, stupărit, și cea mai bună disertațiune economică.
9. Eventuale propuneri.
10. Inchiderea adunării.

Se invită la această adunare mai ales poporul dela sate și toți doritorii de înaintarea culturală a lui.

Direcțiunea despărțământului.

Bistrița, 21 Iunie 1902.

Dr. Gavril Tripon,
vicepreședinte.

Dr. Victor Onișor,
secretar.

Adunări învățătoresți.

Despărțământul *Reghin*, aparținător reuniunii gr.-cat. din arhidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, și a ținut adunarea sa generală de primăvară în 17 Maiu a. o. în comuna Telecul-Român.

După serviciul divin, ne-am adunat cu toții în școală, unde erau adunați elevii și o mulțime de țărani. Mai întâi s'au emis comisiunile pentru criticarea prelegerii practice și a esamenului, și pentru vizitarea obiectelor, requisitelor și superedificatelor școlare.

Am măsurat punctului 3 din programă dl învățător local Petru Graur a început prelegerea practică »Roua și bruma«.

S'a început apoi esamenul din obiectele prescrise în ordinea lor, și după percurgere dl comisar George Maior, care a substituit pe dl protopop Uilăcan, acesta fiind bolnav, prin o vorbire declară esamenul de finit.

A urmat apoi însași ședința.

Am măsurat punctului 5 din programă raportul oficialilor reuniunii s'a luat spre știință. S'a cetit și verificat protocolul adunării generale de toamnă.

Am măsurat punctului 7 din programă ar fi trebuit a se țină două disertații, și anumit una prin dl Alexandru Roman învățător în Abafaiia despre »Referințele școlii populare cu familia, școala și statul« a doua prin dl Victor Oprea, Bearca-română și maghiară, despre »Tractarea minciunii în școală« — însă acesta din urmă a absentat dela ședința adunării.

În punctul 9 din programă sta scris critica disertațiilor cetite în adunarea de toamnă, prin comisiunea emisă spre acest scop.

Acî, vă uitaji și apoi judecați.

În toamna anului trecut ședința despărțământului s'a ținut în Abafaiia, ca disertații au fost Petru Cheșian, inv. în Gorghin, și Dumitru Hersan, învățător în S.-Mihaiu, cel dintâi au împedeat toată afacerea, căci a fost atât de nepăsător față de adunarea noastră. In-

Țiganii și popa lor.

(Urmare și fine).

IV.

O zi de sărbătoare a fost pentru părintele Avrinte ziua următoare după noaptea, în care Hampu 'i-a predat porunca Vlădicăi. Și cum se nu, când părintele Avrinte, dedat a înainta din rău tot în mai rău, dintr'odată se vede nu numai scăpat de Puradea, dar' transferat în o parohie, cum nu mai visase de multă vreme.

În trei rinduri a cetit părintele Avrinte scrisoarea episcopului, și nu 'i venea să creadă ochilor sei, așa de neașteptată a fost aceasta veste fericită. Ii venea par'că să sară sus de bucurie, să îmbrățișeze și sărute pe Hampu, care îi făcuse atâta bine. Dar' Hampu era Țigan și Sfinția Sa era popă, și popa trebuie să fie cuvințios și cumpătat, nu poate îmbrățișa și săruta pe un de-al de Hampu-voivoda.

cât fără ceva scuzare a absentat dela ședință, și comisiunea în acest obiect, nefiind măiestrul de față spre a 'și apăra cârpitura, nimic nu s'a putut face, celalalt însă a insistat pe lângă explicarea hotărârii de critica adusă asupra disertațiunii sale, însă pentru acele au picat și asta.

Îte încâlcoite.

Trecem la punctul 10 din programă, unde se zice »constatarea membrilor prezenți, înscrierea de membri noi și încașarea taxelor«.

Cetindu-se catalogul membrilor s'a constatat, că despărț. are 6 membri fondatori, 25 ordinari și 26 ajutători.

Dintre toți acestia 13 învățători au fost de față, ear' 12 au lipsit dela ședință, ca și membrii fondatori și ajutători. Cu prezența ne-au onorat următorii preoți: Nicolae Radu, preot în Telecul-român; Iacob Radu, preot tot din Telecul-român; Aurel Dumbrava, preot în Habicu; Ilie Pop, preot în Balintfalva și Zahie Graur, preotul Sedrieșilor. Onoare lor.

Învățătorii cari au lipsit dela ședință sînt: Iuliu Marele, învățător în Ibănești; Ivan Pop, învăț. în Coșna; Ioan Cioba, învăț. în Adrian; George Borde, învăț. în Solvoștru; Teodor Dichui, inv. în Brețcu; Gregoriu Bucur, învăț. Totfalău, Petru Tatar, învățător în Curticap; Vasilie Demian, inv. în Petelea; Laurean Maior, învăț. în Huduc; Petru Cheșian, inv. în Gurghiu; V. Oprea, inv. în Beica-română și Beica-maghiară și Nicolae Truția, învăț. în Habicu.

Despre învățătorii, cari au absentat fără motive dela ședință, las să se judece singuri însuși ei pe ei, pentru-că sînt convinși, că judecata lor întru toate va consuna cu a noastră.

Încă în anul 1897, când s'a înființat despărțământul Reghinului ca disertant a fost dl Laurian Maior, învăț. în Huduc, dar' acela de atunci și până azi pe la ședință nu 'și-a mai arătat cinstita față, — ba nici taxele de membru ordinar până acum nu le-a solvit, ci după-cum acum fiind înmanuator și colector de dare pe la notarul cercului

S'a mărginit deci Sfinția Sa să spună lui Hampu, că după-cum sună porunca Vlădicăi, el în 2—3 zile se va duce în Mămăligari și 'i va lăsa să 'și caute preot mai de seama lor.

Dimineața părintele Avrinte a și pachetat în un ceas de vreme tot ce a avut, apoi a mers în un sat vecin și când s'a întors a venit cu un car, în care 'și-a încărcat averea, ear' însuși Sfinția Sa a rămas până în ziua următoare.

Îsprăvind cu expediția calabalioului părintele Avrinte se duce la Hampu voivoda și 'i zice: Eu plec mâine la 7 ciasuri. Să știi însă Hampule, că eu pe voi pe toți v'am afurisit, când ați voit să mă alungați din sat ca pe un dușman al vostru. Dacă vreți să vă desleg — și de ce să nu vă desleg după ce scap de voi și voi de mine — să mă așteptați în vârful dealului, ca acolo să vă fac deslegarea. Cei cari nu vor veni să 'i desleg, au să moară de moarte

Rija, mai mult se interesează de împlinirea acelor agende, decât de împlinirea celor-ce se țin de oficiul lui ca învățător, în al cărui serviciu stă.

În locul sus numitului ca disertant a fost dl V. Opre, având a diserta tema »Tractarea minciunii în școală« dar' și acesta ca și celalalt a absentat dela ședință și tema cu titlul »minciuna« minciună a rămas în capul autorului.

(Va urma).

Despre dări și aruncuri.

(Urmare).

Darea militară. Darea aceasta au să o plătească:

1. Cei-ce au fost declarați pentru totdeauna neapți de serviciul militar.

2. Cei de obligați la serviciul militar, cari au fost liberați dela miliție înainte de a 'și fi împlinit anii de serviciu, fără ca să fi devenit însă neapți de acesta din cauza lui.

3. Cei de obligați la serviciul militar, cari au părăsit monarchia austro-ungară înainte de-a servi.

Cei din rezerva de întregire (Ersatzrezerviștii) nu plătesc darea aceasta

Darea aceasta n'o plătesc nici

1, cei-ce nu sînt în stare să 'și câștige cele de lipsă pentru traiu, dacă sînt fără avere;

2, cei-ce trăiesc din milă;

3, cei obligați la serviciul militar aflați însă neapți pentru serviciul de războiu, dar' buni pentru alte servicii militare și înscriși la gloate, — dar' numai în anul, când sînt chemați la serviciu;

4, candidații de preoție și învățătorie în decursul studiilor lor;

5, condamnații judecătorește și întemnițați, dacă în cursul acestui timp nu 'și pot câștiga nimic și n'au vre-o avere, după care s'ar pute scoti darea aceasta, și

6, persoanele aflate neapte, cari s'au angajat însă mai târziu la miliție ca să 'și câștige un mijloc de traiu; dacă vor eși însă din serviciul militar

grabnică și nici în mormânt nu vor ave odihnă, ci vor rămâne strigoi și noaptea vor eși din groapă și vor umbla dela bordeiu la bordeiu blăstemand și îngrozind pe cei cari vor fi în viață. 'Ți-am spus, Hampule, ce am avut de spus, și sufletul tău să dea seamă, dacă nu mă vei asculta.

Hampu voivoda, om cu dragoste cătră toată obștia și cu frica lui D-zeu, a strîns cu grabă obștia și 'i-a spus porunca părintelui Avrinte.

Dimineața următoare nu era suflet de Țigan în Puradea. Din revărsatul zorilor, sub conducerea lui Hampu și a pârgarilor, toată turma peregrinase în vârful dealului, acolo, unde îi eșise părintelui Avrinte întru întimpinare atunci când Sfinția Sa le-a venit popă.

Cam pe la 8 sosește și părintele Avrinte cu o trăsură trasă de 2 cai. Adevărat, că nu era a lui nici trăsura nici caii, dar' ce 'i păsă Sfinției Sale și Puradeilor!?

înainte de-a trece cei 12 ani de miliție, trebuie să plătească darea.

Taxa aceasta o plătește de regulă cel deobligat la ea; fiind însă ocupat la economie, comerț sau industrie ca lucrător sau ca ajutor, dar' cu un salariu, care nu trece lunar peste 80 cor. sau luoră cu bucata, atunci o plătește stăpânul, având acesta apoi dreptul să 'i-o scadă din simbric.

Taxa militară pentru membrii familiei, îndatorați la darea de venit după cl. II, III și IV. o plătește capul familiei.

Darea aceasta trebuie plătită începând din anul, în care a fost cineva declarat neapt pentru serviciul militar în curs de 12 ani. Cei-ce au fost liberați înainte de împlinirea sorocului, plătesc darea începând cu anul, în care au fost liberați, se înțelege că numai pentru anii cari mai restează.

Datorința de a plăti taxa militară încetează a) când moare cel deobligat la ea; b) dacă ajunge cerșitor; c) dacă trece dela noi în Austria, având să plătească darea acolo.

(Va urma).

O carte bună.

(Urmare și fine)

Dacă avem contract dela cel-ce ne a vândut locul sau vine el însuși în fața comisiei și spune cu gura, că ne-a vândut locul cutare, atunci acesta se va intabula de-a dreptul pe numele nostru, ca cumpărători. E de lipsă însă, ca cel-ce ne-a vândut locul să dovedească cu hotărîre judecătorească, cumcă locul acela el 'l-a moștenit dela tatăl seu, deși în foaie încă nu a trecut pe numele lui.

2. Un alt caz, când cineva poate primi intabularea din partea comisiei, e, când doi oameni au purtat proces pentru o moșie și procesul 'l-a câștigat cel care nu e intabulat în foaie, ear' cel intabulat e dator să 'i dea celui dintâu contract de intabulare. Dacă omul, care a câștigat procesul, se înfățișează înaintea comisiei cu o copie de pe judecată întărită cu sigilul judecătoriei și

cere, ca locul să se intabuleze pe numele lui, atunci aceasta se va face fără întârziere și fără cheltuială.

3. Se întâmplă, că cineva ține un loc în folosință, pentru-că 'l-a cumpărat, dar' nu are contractul trebuincios. Omul dela care a cumpărat locul s'a dus în țeri străine ori a murit înainte de-a 'i iscăli contractul. Omul acesta încă își va pute intabula locul, dar' numai dacă va dovedi cu atestat dela primărie, că 'l folosește de cel puțin 3 ani de zile. E de lipsă însă, ca cel pe al cărui nume e intabulat locul ori, dacă a murit, urmașii lui să se învoească, ca locul să se intabuleze pe numele lui. Învoeala aceasta se câștigă așa, că comisia chiamă numai decât omul, pe al cărui nume e scris încă locul în foaie.

Dacă omul acesta ori urmașii lui se înfățișează numai decât și își dau învoeala, atunci locul se intabulează pe numele aceluia, care 'l-a ținut 3 ani în folosință; dacă numiții se împotrivesc, atunci rugarea e respinsă.

Omul, pe al cărui nume locul este intabulat, nu e dator să se prezinte înaintea comisiei, pentru-că în timp de o jumătate de an el are dreptul să 'și înainteze împotrivirea în scris la cartea funduară. Dacă o face atunci, locul nu se intabulează pe numele aceluia care 'l folosește, dacă însă trece o jumătate de an și omul nici nu s'a prezentat în fața comisiei, nici nu a așternut împotrivire în scris la cartea funduară, atunci numai poate împedea, ca locul să se destabuleze de pe numele lui și să treacă pe numele aceluia care a cerut, să fie intabulat din partea comisiei.

4. Nu sînt rare nici cazurile sau întâmplările acelea, când un loc îl vindem unui om fără ca să 'i dăm contract, cu care să 'și poată intabula pe numele lui. Omul acesta încă 'l vinde altui om, tot pe calea aceea, așa că locul trece la 3-4 stăpâni, dar' nici unul nu 'și 'l-a intabulat.

E întrebare, că omul, care a ajuns pe calea aceasta la folosința locului, pută 'l-va intabula pe numele său în fața comisiei? Răspunsul e, că legea și în cazuri de acestea face înlesniri mari, despre cari, dacă am înaintat con-

tractul de-a-dreptul la cartea funduară, nici vorbă nu ar pute să fie.

Să zicem, că locurile din cartea funduară nr. 13 din Poiana sînt intabulate încă și azi pe numele lui Ilie Sas. Acesta însă le-a vândut de mult lui George Curean, dar' fără să 'i fi dat contract de intabulare în toată regula. Peste un an-doi George Curean vinde locurile lui Ioan Pepene, ear' acesta le vinde lui Stefan Sânjorzean.

Intr'aceea, venind comisia în sat, Stefan Sânjorzean se prezintă în fața ei și cere, ca locurile de mai sus, cari și azi sînt încă tot pe numele lui Ilie Sas, să se intabuleze pe numele său.

Comisia îi va și împlini cererea, dacă va dovedi cu atestat dela primărie, cum că el e în folosința locului, apoi va mai dovedi primăria, cum că are știre despre toate țirgurile, prin cari a trecut locul dela Sas până la Sânjorzean și în urmă dacă Sânjorzean va arăta contractul cel dintâu, prin care a vândut Ilie Sas moșia sa lui George Curean. Dacă va împlini toate cerințele aceste, locurile se vor intabula pe numele lui Sânjorzean.

5. Cel din urmă caz, când comisia are drept să intabuleze un loc pe numele celui ce ține locul în folosință, e atunci, când acela, pe numele căruia locul este intabulat, a murit de 3 ani, ori tot de atîta vreme s'a dus din sat și de atunci 'i-s'a pierdut urma, încât nime nu știe, că unde se află. Cel-ce vrea, ca locul să se intabuleze pe numele lui, trebuie să dovedească și aceea, că primăria satului are știre despre contractul sau țirgul, prin care el a cumpărat locul dela cel care a murit și cumcă el ține locul în folosință de cel puțin 10 ani.

Cam aceste ar fi cazurile, cari se întâmplă mai des în viață, și pe cari e bine să le știm, pentru-că la toată întâmplarea intabularea înaintea comisiei e mai ușoară și mai fără cheltuială.

De aceea, cel-ce nu 'și are toate locurile intabulate pe numele său, face foarte bine, dacă se folosește de comisia, care vine în sat și își aduce în ordine moșia.

Ajuns între Țigani, părintele Avrinte le poruncește să treacă peste părau și să ingenuche acolo pe pajiște, unde locul e neprihănit.

Țigani trec cu mare greutate peste părau, cu deosebire bătrânii și copiii, căci păreul era o prăpastie, ce despărțea șoseaua de un fânaț. Ear' după-ce au trecut, toți au ingenuchiat pe rozorul păreului, după-cum le-au poruncit părintele Avrinte: mai înainte copiii, apoi bătrânii și în urmă cei mai tineri, clae pe grămadă la marginea prăpastiei, așteptând cu frică și cu cutremur deslegarea Sfinției-Sale.

Când toată ceata era așezată după placul părintelui Avrinte, Sfinția Sa s'a sculat în picioare și din trăsura a adresat foștilor săi fii sufletești următoarele cuvinte:

»Toată suflarea omenească se bate după limbă, și 'și pune și 'și jertfește și viața pentru-ee, numai voi lăpădături ce sunteți vă lăpădați de limba voastră

și pentru-că am vrut să vă deștept voi 'mi-ați căutat peirea, nu s'ar alege nimic de neamul vostru și de ris să fiți între neamuri, împreună cu acei cari vor mai ține la voi, ca la oameni. Amin!»

Un răcnet sălbatec a fost urmarea acestei deslegări și toată tabăra țigănească a sărit pe talpe, ca să înhațe pe părintele și să 'l facă praf și cenușă.

Două lucruri însă au împedecat pe Puradei să pună mîna pe Sfinția Sa: prăpastia, în care se prăbușiră Țigani unii peste alții când, în avântul lor, au voit să dea năvală asupra părintelui, și preîngrijirea ce a luat Sfinția Sa, că, rostind cuvîntul »amin«, biciul a șuerat odată în aer și s'a oprit pe spatele cailor, apoi: spițai băiete, în cât credeai că vîntoasele duc pe părintele Avrinte, nu trăsura cu caii.

Ți-era mai mare dragul să vezi pe Țigani eșind unul câte unul din părau și ișirându-se pe drumul cel lung

și alergând într'un suflet să ajungă pe popa Avrinte.

Și nu era de glumit, p'aci p'aci să pună mîna pe el, dacă nu s'ar fi apărut cu părau și caii n'ar fi fost cel puțin așa de iuți ca Țigani, cari se repezeau ca niște bălauri după popa cel scăpat de Puradea.

Ajuns în satul veoin, părintele Avrinte s'a simțit destul de sigur în contra Faraoanelor din Puradea și a poposit la colegul seu, Părintele Cărlig. Părintele Cărlig era naționalist înflăcărat, ba se ocupa chiar cu idei de panromânism. Sfinția sa ar fi făcut Români și din pietriș dacă ar fi putut. E deci lesne de înțeles, că avînd aceste principii, părintele Cărlig nu putea să aproabe purtarea colegului seu, a părintelui Avrinte. Nemulțumirea sa a și dat-o pe față cu acest prilej, muștrînd pe părintele Avrinte, pentru-ce a încercat să deștepte pe Țigani, că Țigani acuz nu vor mai ști țigănește și vor-

PARTEA ECONOMICĂ.

„Îndrumarea pentru corespondenții economici“

(Urmare.)

Cu grapa cu colții de fer grăpăm nu numai înainte de sămănat și pentru astupatul sămânței, ci și primăvara pentru spargerea scoarței de pe sămănăturile de toamna și stîrpirea buruienilor, ce se desvoltă prin sămănaturi.

Grapa de mărăcini se folosește în deobște după sămănatul sămânței pentru astupatul acesteia. Grapa aceasta fiind mai ușoară, nu astupă așa afund sămînța ca cea cu colți, de aceea se recomandă la unele sămînțe mai mărunte, cari dacă ar căde prea afund în pămînt, s'ar pute pune și să nu mai răsără.

IV. *Tăvălugitul* se folosește la îndesatul pămîntului și spargerea brușilor rămași după grapa de fer. Tăvălugitul se face mai cu seamă pe pămînturile sămănite cu plante de nutreț. Acela se săvirșește numai primăvara, pentru-o toamna dacă și rămân bruși mai mari pe sămănaturi, până primăvara aceea se zdrobesc de înghețurile și deșghețurile de peste eamnă.

Tăvălugul simplu nu e toamai de recomandat pentru tăvălugit, de oare-ce deoparte e prea ușor, de altă parte alunecă ca și grapa simplă peste brușii mai mari și nu-i poate zdrobi. Mai bun e tăvălugul compus din câte trei brațe, cu care se poate ajunge mai bine scopul tăvălugitului.

Tăvălugitul se face nu numai pentru spargerea brușilor, ci și pentru aceea, ca îndesându-se pămîntul, să nu poată evapora din acela prea multă umezeală, care e atât de lipsă pentru incolțirea sămînțelor, cu deosebire în primăverile secetoase.

Tăvălugitul mai e de lipsă chiar și pentru sămănturile de toamnă, dacă pămîntul a rămas din iarnă prea puțios și crepat de secetă. Pe un astfel de timp tăvălugitul devine folositor prin aceea, că împedează ruperea rădăcinilor

bind numai limba noastră se vor face Români, prin ce ni-se înmulțește neamul.

Dar' părintele Avrinte n'avea obiceiul să se lase bătut în vorbe nici de vlădica, de cum de colegul seu, — drept ce i-a și răspuns:

»Vai de acel neam, care va mai rivni la Țigani! căci »spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești!«

»Eu nu vreau să-mi înmulțesc neamul cu lepădăturile altor neamuri: neamul românesc se înmulțește destul de tare din propria sa putere de viață și n'are lipsă de renegeți din nici un neam. Neamul, care umblă după renegeți, dă semne că numai renegeții îl mai pot susține, ear' cel-ce se razimă în renegeți e ca și cel-ce se spriginește în funia furcilor. Experiența mi-a dovedit, că cei mai primejdioși dușmani ai unui popor sînt veneticii, lepădăturile altor neamuri, cari ca o boală incurabilă intră în corpul poporului. Zică și faci cine cum îl va tăia capul, eu unul nu vreau

sămănturilor de acelea crepături adânci. Tot așa de lipsă devine tăvălugitul și în pămînturile năsiptoase, de oare-ce acela le îndeasă și nu le lasă să se uște așa ușor.

V. *Gunoitul*. Scopul gunoitului este acela, ca să restituim pămîntului materiile nutritoare, pe care le subtrag plantele pentru formarea corpului lor.

Cel mai lătit și mai folosit gunoiu este cel dela animalele de casă, care se formează din nutrețul nemistuit în trup, din apă și așternut și care astfel constă și din particule de plante. Prin urmare gunoitul de grajd, conținînd toate părțile acelea, de cari plantele au lipsă pentru creșterea lor, se mai numește și gunoiu absolut.

Prețul gunoitului atărnă în prima linie dela nutrețul ce-l consumă animalele, ear' în a doua linie dela chivernisirea aceluia. Datorința economului harnic este deci, ca să-și nutrească vitele cât se poate de bine. Nutrețul bun de însemnătate din două puncte de vedere: odată pentru-că vitele prosperează mai bine, de altă parte, pentru-că și gunoitul provenit din asemenea nutreț este de mare preț.

Calitatea sau bunătatea gunoitului mai atărnă și dela aceea, că dela ce fel de animale se trage. Astfel gunoitul provenit dela vitele cornute e bun pentru ori-și-ce fel de pămînt, pentru-că se putrezește încet, ear' înriurința lui asupra pămîntului ține mai mult, de aceea e cel mai prețios.

Gunoitul provenit dela cai și oi nu e așa prețios, pentru-că se putrezește curînd, ear' înriurința lui în pămînt ține timp mai scurt. Deasemenea gunoitul provenit dela porci nu are înriurință așa mare, pentru-că e tare apăsos și astfel în pămîntul îndesat nu poate lucra cu succes. În pămîntul năsiptos însă se poate întrebuița cu succes.

Tare înțelepțește lucră economul acela, care dacă are mai multe feluri de gunoiu, le amestecă laolaltă când le pune în grămada de gunoiu, prin care amestecare se poate obține cel mai prețios gunoiu.

Pe unele locuri e datina aceea, că economul mai aruncă pe gunoiu atât

să primesc limbă străină și neam străin în neamul meu, cu atât mai virtos nu vreau să vînez după alte neamuri, ba încă să-mi sporc nația românească cu corcitură țigănească. De aceea am vrut și vreau eu ca Țigani să-și știe limba lor, să fie conștii că ei sînt Țigani, să aibă ambiție a se ridica prin vrednicia lor, ear' nu ca paraziți pe corpul Românilor!«

De atunci a trecut multă vreme. Țigani din Puradea nu și-au mai căpătat popă românesc.

Am auzit că, la sfatul unui domn ou mustața răsucită, Puradeii și-au schimbat legea și numele și acum ci-oă ei sînt »Ujmagyar«, adică »Maghiari noi« și că au popă calvinesc, ba ci-oă au să capete și nemeșie, ca să aibă vot la alegere, când domni dau bături, ca să se bată nemeșii și să-și mute făclile.

Rogoz.

pleava cât și gozul, ce cade sub ciur, când vîntură bucatele. O datină mai rea ca aceasta nici că se poate închipi, de oare-ce cu astfel de gunoiu, în care încă nu s'au putrezit sămînțele gozurilor, dacă îl transportăm pe locurile cu sămănaturi spicoase, așa de tare ni-le putem gozi, încât în decurs de mai mulți ani abia le vom pute curăți pe deplin.

Fiecare econom trebuie să aibă o grijă deosebită asupra chivernisirei gunoitului, pentru-că dintr'un gunoiu rău îngrijit se pierde și evaporează multă materie prețioasă. Recerînța de oăpetenie pentru o bună îngrijire a gunoitului este grămada bună (platforma). Grămada de gunoiu trebuie făcută de așa, ca mustul din aceea să nu se poată scurge nefolosit pentru-că acela e partea cea mai prețioasă a gunoitului. Aceasta se poate ajunge numai atunci dacă fundul acesteia și părțile se bătucesc cu lut sau se podesc cu scânduri sau petri.

Pentru udatul gunoitului din grămadă, ca să nu se mucezească, cu deosebire pe timpul căldurilor mai mari, se recomandă atropitul aceluia cu mustul prins din gunoiu. Prinsul mustului se face într'o groapă anume făcută sau într'o bute.

Când gunoitul începe a evapora mai tare, atunci trebuie așezat pe el ca de 4 degete pămînt, ca să nu prea evaporeze materiile aeroase din el.

Gunoitul nu trebuie lăsat, ca să se coacă prea mult în grămadă, căci atunci se pierd prea multe materii nutritoare din el. Mai bine e ca să-l transportăm din când în când la câmp, unde tinzîndu-l pe pămîntul de gunoit, îl și arăm apoi îndată. A lăsa gunoitul transportat pe câmp în grămejoare nici nu e cu scop, de oare-ce pe locul unde stau acelea sămănturile se fac tot pâlcuri. Afară de aceasta se mai perd și multe materii nutritoare din el prin înriurința aerului, a vîntului și a ploilor.

(Va urma.)

Reuniunea săsească de agricultură.

Concetățenii noștri sași, mai norocoși ca noi, au de mult o reuniune de agricultură care se estinde peste toate comitatele locuite și de Sași. Reuniunea aceasta e împărțită în despărțăminte și acestea, nu pretutindenea, în agenturi comunale. Țăranii sași arată un deosebit interes față de aceste reuniuni, ceea-ce dovedesc între altele și prin aceea, că la ei e rusine pentru un plugar cât de cât mai de dai Doamne să nu fie membru la aceasta, reuniune.

În luna aceasta și-a ținut despărțămîntul Sibiu al acestei reuniuni adunarea generală. Raportul despre munca săvirșită în decursul anului trecut cuprinde multe lucruri, cari ne pot fi și nouă de învățatură, de aceea comunicăm și noi câteva date din el. Despărțămîntul acesta numără 1250 membri. În toate cele 21 comune ale despărțămîntului sînt agenturi comunale. În mai toate agenturile acestea se țin în lunile de iarnă odată pe săptămână seri de cetit. În fiecare comună e însărcinat un membru să primească comanda dela ceilalți membri pentru grăunțe de sămînțe, vitriol, pomișori etc.

În anul, despre care vorbește raportul, s'au ținut 7 adunări ambulante, la cari au participat 1450 membri. În aceste adunări s'au ținut 14 prelegeri și s'au distribuit prin sortare unelte economice în valoare de 310 coroane.

Pentru de a lumina tot mai mult pe țeranul sas, s'au ținut și cursuri de învățământ agricol în Cristian și în Sibiu. Pentru răspândirea industriei de casă s'au ținut în Cârța și Cristian cursuri pentru împletit de coșuri (corfe) și în Sibiu pentru facerea periiilor și măturilor.

»Spar-cassa« săsească din Sibiu a dat 1000 cor. pentru reuniune.

Despărțământul s'a ocupat și cu *afaceri comerciale* cumpărând țerțele dela erar, treverile dela fabrica de bere și lăturiile dela cea de spirt, pe cari le-a vândut apoi membrilor. În anul acesta s'au încercat și cu întreprindere mai mare, angajându-se să lîfereze ovės și săcară erarului militar. În scopul acesta a adunat dela membrii 1100 măji metriche săcară și tot atâta ovės. *Untul* dela lăptăria din Cristian se vinde în hala de vânzare din Sibiu a reuniunii. Numai în luna lui Maiu s'a vândut unt de 2400 cor.

În cercul Sibiului sunt 4 *tovărășii de ouă*.

La sfîrșitul adunării s'au sortat între membri unelte economice în valoare de 100 coroane.

SFATURI.

La insolațiune (săgetătură de soare) se recomandă spre știință următoarele: Semnele esteriore la boala aceasta sînt o slăbioiune mare, amețeaală, sete mare, puls slab și o pele roșietică, uscată. Cel bolnav trebuie dus la un loc răcoros, unde îi desfăcem hainele, îndeosebi toate cingătorile. Totodată îi dăm apă sau vin și vom vedea, oă și vine în ori. Dacă nu vom implini condițiunile acestea simple, bolnavul poate leșina. După câteva sgăroituri la față și de membre capătă de multe ori boală de inimă sau de plămîni și moare curînd. Mai bine e, se'nțelege, să chemăm numai decât medicul.

Trioiul nu trebuie sămînat sub romi, căci avînd și el rădăcini lungi, sugere prea mult din hrana trebuincioasă pomilor.

Găinile și apa. Sîntem în zilele cele calde, când trebuie să grijim bine de găini. Nu e destul să le punem odată dimineața apă în vas, căci apa aceasta se strică în decursul zilei, de aceea o înoinm oăt mai des peste zi.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

O bancă nouă. Ni-se trimite spre publicare următorul prospect pentru înființarea unei case de împrumut și păstrare pe acțiuni în opidul Cohalm (Köhalom-Reps).

Convinși, că un institut de bani, care să procure populațiunii noastre agricole creditele necesare și să desvoalte spiritul de economisare, a devenit pentru ținutul nostru o

necesitate urgentă, subscrișii în urma unei înțelegeri comune am decis înființarea unei case de împrumut și păstrare, ca societate pe acțiuni sub numele »Economia« în opidul Cohalm.

Mărimea capitalului social am fixat-o cu cor. 60.000 împărțit în 600 acțiuni pe nume, de câte cor. 100; rămîne însă în voia adunării generale constituante, ce se va concheta la timpul seu, să ridice capitalul fundamental sau să-l reducă până la valoarea acțiunilor subscrise, ținînd cont de rezultatul apelului nostru.

Societatea se înființează pe timp nedeterminat.

La subscrierea acțiunilor sînt a se plăti 10% din valoarea nominală, adică câte 10 coroane de acțiune și 2 cor. de fiecare acțiune, odată pentru totdeauna, ca contribuție spre acoperirea cheltuielilor de fondare.

Terminele pentru solvirea celorlalte 90%, adică 90 coroane de acțiune se vor fixa de adunarea generală constituantă și anume tot în rate de câte 10% și la interval de puțin 30 zile. Se pot însă plăti deodată mai multe rate eventual întregă valoarea acțiunilor, în care cas se garantează subscriitorilor 5% interese dela ratele solvite anticipativ.

Subscrierea acțiunilor se încheie la 31 Iulie 1902 st. n.

Membrii fondatori își rezervă dreptul de-a alege prima direcțiune pe cei dintâi 3 ani în sensul §-ului 183 din legea comercială.

Cohalm, în 25 Maiu 1902 n.

Comitetul fondator:

Iosif Lupp, paroch Stena; Ioan Buzea, asesor opidan, Cohalm; Ioan Bratea, paroch în Mateiaș; Sofroniu Roșca, paroch în Ungra, ș. a.

O listă de subscrișii se află și în redacțiunea noastră.

Producerea și întrebuințarea untului pe lume. Europa, America-de-nord și Australia au 64 milioane de vaci, cari dau 2,650,000.000 de kilogr. de unt și brînză pe an, în valoare de nouă miliarde și jumătate cor. Statele - Unite stau în frunte cu 16 milioane de vaci, cari dau 610,000.000 klgr. de unt; Rusia cu 10 milioane de vaci dă 350,000.000 de klgr.; Germania cu 9 milioane dă 300,000.000 de klgr.; Austria cu 6 milioane, 170,000.000 dă klgr. și Franca cu 5 milioane, 200,000.000 klgr. de unt; Anglia cu 4 milioane de vaci, dă 200 milioane de klgr. Însă în fruntea țerilor consumătoare e Anglia, care întrebuințează 14 klgr. de cap de locuitor pe an; Australia vine apoi cu 12 klgr. Belgia cu 11 klgr. 50 Svițera cu 11 klgr., tot atâta Canada, Danemarca vine apoi cu 10 klgr. Suedia cu 9 și Statele-Unite cu 9 klgr. Franca cu 8 klgr. În Portugalia, Spania, Italia consumația cade la 3 klgr. de cap pe an. În Franca, Anglia, Germania și Svițera consumația merge crescînd.

Populațiunea României în 1901.

Colescu, șeful serviciului sanitar din ministerul domeniilor, a înaintat ministrului un raport privitor la mersul populațiunii din țară în anul 1902.

Din acest raport se constată, că în acel an au fost 240.704 nașteri și 160.351 morți. A fost deci un escedent de 80.353 născuți față cu decesele.

Anul 1901, după 1900 e cel mai satisfăcător din ultimii cinci ani, în privința populațiunii.

În 1900 populația țerei a crescut cu 88.699 suflete.

Ținînd seama de acel spor, precum și cel de 80.353 din anul 1901, găsim că populația totală a țerei la începutul anului 1902 a fost de 6,081.402 locuitori. Bine înțeles, că aceasta cifră se găsește adăogînd sporul celor doi ani la datele recensămîntului general din Decemvrie 1899.

În 1901 sporul poporului a fost mai mic decât cel din 1900 din cauza marelui mortalități.

În anul precedent au murit 163,354 persoane, cu 14.207 mai mult ca în 1900.

Mine noue. În munții Sucevei, lângă Broșteni, s'au descoperit mine bogate de fer, proprietatea unor țerani razeși.

Têrgurile de țară din Agârbiciu (com. Têrnavei-mari) se vor ține de aici înainte, cu învoirea ministrului de comerț, în 14 Aprile și 31 Octomvrie, în loc de 5 Maiu și 3 Decemvrie.

Monopolul tutunului a adus statu-lui în pătratul prim al acestui an un venit de 23 mil. 638.103 cor. 8 bani. În timpul acesta s'au vîndut 116 mil. 605.262 pachete de tutun, 118 mil. 620.571 țigări și 247 mil. 512.250 țigarette.

FELURIMI.

Hârtia albă și igiena. Acum câteva zile prefectul districtului Finister din Franca a dat o ordonanță, prin care se oprește întrebuințarea hârtiilor vechi — jurnale, registre etc., — pentru învîlirea mâncărilor.

Intr'adevăr, nu e nimic mai potrivit pentru răspândirea boalelor molip-sitoare decât acele hârtii, despre cari nu se știe de unde vin, nici unde au stat, nici prin ce mâni au trecut.

Măsura aceasta este o nouă dovadă, oă în timpurile moderne administrația statelor civilizate ia din ce în ce mai multe măsuri, când este vorba de sănătatea publicului.

Ce conține corpul omului. Un chimist german, făcînd analiza chimică a corpului omenesc, a ajuns la următorul rezultat:

Toate elementele constitutive ale unui om de 68 kgr. sînt reprezentate în albușul și gălbenușul a 1200 de ouă. În stare fluidă, acelaș om ar furniza 98 metri de gaz și hydrogen, tocmai cât trebuie pentru a umfla un balon avînd o forță ascensională de 70 kgr. Corpul omenesc conține, între altele, fer pentru a fabrica 7 cue mari, destulă grăsime pentru a confecționa 6 jum. kgr. de luminări, destulă cărbune pentru a face 65 grosuri de creioane și destul fosfor pentru capetele a 820.000 chibrituri. În fine să nu uităm 20 lingurițe de sare, 50 bucăți de zahăr și 42 litri de apă.

CRONICĂ.

Daruri pentru biserică. Dl Sim. Ispas din *Dacia-română* a dat la biserică gr.-or. un policandru în preț de 30 cor. Asociindu-se mai mulți creștini pentru cumpărarea unui rând de vestimente preoțești, dl Ispas a contribuit singur cu 30 cor. A mai dat un stihariu pentru preotul gr.-or. și unul pentru cel gr.-cat cu câte 6 cor. Un prapor în valoare de 16 cor. Un patrafir cu 10 cor. o pânzătură de masă cu 14 coroane. O candelă 2 coroane. La biserică gr.-orientală din locul natal al soției sale în Ciugud, asemenea a donat un policandru cu 36 cor.; un rând de vestimente preoțești cu 64 cor. și la stăruința dlui preot Eustatie Cibu a depus în anul de față la bancă ca fundațiune 200 cor. pentru zidirea unei noue biserici; până la eventuala zidire vor sta la acea bancă spre fructificare, neavând nimenea drept a-i scoate. *Un poporean.*

— Poporeni credincioși din *Gurghiu* Tanasie Catarig și soția sa Anica Catarig născută Cotta, au cumpărat pe seama sf. biserici din loc un luster în preț de 114 cor. ear' Nicolau Șara și soția sa Murariu Elena 2 icoane frumoase în preț de 16 coroane, pentru care fapte creștinești, aduse întru mărirea lui Dumnezeu, li-se aduce mare mulțumită. — Pentru biserică gr.-cat. din Gyó Alfalau au dăruit bunii poporeni: Stan Teodor Leonti și soția s'a din Bilbor un rând de vestimente complete cu 80 coroane. Stan Teodor cu soția sa Paraschiva, o cingătoare în preț de 4 coroane, ear' Georgiu Maté și soția sa Ana, rom.-cat. din Alfalau, au dăruit o prea frumoasă acoperitoare pentru preștol, în preț de 10 coroane. Dumnezeu să le răsplătească și să-i facă de bun exemplu poporenii din Alfalau.

— La zidirea bisericii gr.-or. din Căpâlna (com. Sibiiului) au contribuit și următorii creștini, aflători în Cleveland (America): G. Simtia, Laz 5 dolari; N. Vule, Z. Bena, G. Goția, toți din Răhău, G. Crăciun, I. N. Opinoar, ambii din Sebeșul-său, câte 1 dol., S. Muntean, Cut, I. Roșca, Răhău, I. Capalnar, Dostat, V. Fulia, Răhău, câte 60 cent., V. Fulia, Răhău 65 cent., Z. Fleșer, Saschiz, F. Siraș, Draus, Z. Hosu, Saschiz, I. Felia, Vurmlac, A. Bena, Răhău, V. Suci, Margălau, A. Tincu, Sebeșul-său, I. Sava, Poplaca, I. Suci și N. Suci, ambii din Pianul-de-jos, câte 50 cent.; I. Fulia, Sebeș, Marie Muntean, Cut, câte 40 cent.; I. Meșiu, I. Neagu, V. Oțoiu, V. Frățilă, toți din Aciliu, G. Tărian, Răhău, I. Bucur, Lanerăm, P. Borza, Vistea-inf., A. Șiofar, Vistea-inf., I. Borza, N. Neagoe, A. Neagoe, N. Borza, G. Șofar, Cl. Cârjia, toți din Viștea-inf., I. Timar, Pianul-de-jos, I. Irimie, Răhău, Al. Cârjia, Vistea-inf. D. Muntean, Criș, Nic. Borta, Gibot, câte 25 cent.; Z. Fleșer, Saschiz 20 cent.; V. Oțoiu, Aciliu 15 cent.; I. Ivan, Aciliu, Conșt. Budac, O.-Cârțișoara, câte 10 cent.

În numele poporului nostru din Căpâlna, aducem cele mai frumoase mulțumiri tuturor donatorilor. *Vasile Dobria*, paroh; *Aron Crăciun*, primar; *Chirion Roman*, episcop.

Esamenul de maturitate la gimnaziul din Brașov s'a terminat în 21 iunie la orele 4 p. m. sub presidenția Il. Sale Arhiepiscopului Dr. Ilarion Pușcariu, din Sibiu, asistând ca delegat din partea guvernului directorul de circumscripție, Kunoz Elek. Dintre cei 18 candidați admiși la esamen, au fost declarați maturi cu foarte bine: I. Cristodorescu, C. Sulică, I. Tohăneanu, V. Cucu. Cu bine: C. Bucșan, I. Căldărea, O. Ghibu, P. Nistor, Gh. Popp. Maturi: Gh. Dănilă, C. Martinovici, D. Preda, I. Răfiroiu, Tr. Scorobeș, E. Stoica, N. Fur-

nică. Doi inși sunt relegați pentru Septembrie.

— Esamenul de maturitate la gimnaziul din Blaj s'a încheiat ieri, în 20 l. c. cu rezultat destul de bun. Au fost admiși la esamenul verbal 39 elevi (din 45). Unul nu s'a prezentat la esamen din cauză de morb. Din cei 38 cari au fost examinați au fost declarați maturi cu eminență 5 inși: Eugen Sâmpetrea, Ioan Mărginean, Traian Pop, Quintiliu Viciu și Iuliu Salusinszky; cu *bun* patru: Ioan Isaie, Ioan Cârnaș, Silviu Pojar și Sim. Dragomir; maturi cu suficient: 22 inși. Din câte un studiu au fost relegați la repetiție după 3 luni 4 inși; pe un an trei inși. Comisarul guvernului, Dr. Moldovan Gergely, s'a declarat foarte mulțumit de rezultatul dovedit.

Convocare. Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din archidiacon. părților sătmărene aparținēt. diecezei Oradane își va ține adunarea generală anuală la 24 Iulie st. n. la 9 ore din zi în comuna Ardușat cu un program variat din care remarcăm următoarele: Citirea raportului anual al comitetului și alegerea comisiunilor și rapoartele lor. Impărțirea stipendiilor de 20 coroane. Citirea disertațiilor aprobate prin comisiunea respectivă. Impărțirea diplomelor la membrii noi și propuneri. NB.: În ziua memorată se va da concert și reprezentațiune teatrală.

Dar frumos. Din Cireșa ni-se scrie: Preotul nostru dl Ioan Grozăvescu a binevoit a ridica pe spesele sale proprii o sântă cruce caros'a sfintit Luniă două zi de Rosalii luând parte la sfintire tot poporul din cele trei comuni, Cireșa, Zăvoi și Ferdinandsberg.

După sfintire dl preot prin cuvinte alese au predat sf. cruce în grija comitetului și epitropiei parohiale zicēnd, că au ridicat această cruce întru sănătatea, buna sporire, și înflorirea credincioșilor sei parohieni — cari cuvinte poporul le-a acoperit cu strigăte de să trăiască.

Când aducem la cunoștința publică această faptă frumoasă, în numele poporului alor trei comuni mulțumim și aici dlui preot Ioan Grozăvescu.

M. Moisesescu, epitr; *S. Boldea*, primar; *A. Magariu*, codrean.

Goană patriotică. Deputatul sērb Liubomir Pavlovici a fost acuzat, că ar fi bătut niște băeți, pentru-că au cântat ungurește. Din cauza aceasta a fost o gălăgie nespusă în dieta din Pesta. O foaie budapestană spune, că »insulta» dela gara din Chichinda-mare n'a sēvirșit-o deputatul sērb Liubomir Pavlovici, ci un individ cu numele Dumitru Sevici din Feldkirshen, care seamănă mult cu Pavlovici. Sevici e cunoscut ca om de scandal. Goana contra lui Pavlovici s'a pornit din cauză, că a făcut să cadă la alegeri în Tőök-Becse fostul deputat al cercului. De când Pavlovici a devenit deputat, a fost citat de 26 ori înaintea fisolgăbirului în afaceri de »transgresiune».

Ardeleni distinși în România. Cei trei »Miroești» din Cața, cu locuința în București, au fost distinși de M. Sa regele Carol în modul următor:

Dl Ignatie Mircea, licențiat în drept a fost înaintat de 10 Maiu la gradul de locotenent în rezervă, Victor Mircea a fost decorat cu »Coroana serviciului credincios», pe când dl Nic. Mircea poartă de mai înainte insigniile ordului »Coroana României».

Secretar consistorial în Sibiu a fost ales dl Dr. G. Proca, profesor seminarial, în locul dlui Dr. Ilie Cristea, ales asesor consistorial.

Din Făgăraș se scrie: La ospătăria »Mexico» erau într'o seară din săptămâna trecută mai mulți domni, între cari și un respicient de finanți. Acesta a pus pe musicanți să-i cânte Kossuth-nota. La altă masă erau niște ofițeri, între cari și un locotenent de huzari. Ofițerilor nu le este ertat să stea într'un local, unde se cântă cântece de-ale lui Kossuth. De aceea locotenentul s'a sculat în picioare și a provocat pe finanț să încete cu cântecul. Finanțul n'a vrut și atunci locotenentul infuriat l'a bătut cu biciușca și l'a aruncat afară.

Alegere de notar. Ni-se scrie următoarele: În 21 l. c., s'a ținut alegere de notar în cercul Cuciulății, căruia îi aparțin comunele Comana-inferioară și Lupșa (com. Făgăraș).

Au fost competenți 12 inși, dintre cari dl primpretor au pus în candidație 11, eschizēnd pe unul singur, neavēnd etatea presorisă.

Voturile s'au împărțit între 2 candidați d-nii *Ioan Boldea*, notar substituit în loc și *George Pop*, not. cer. în Părău care deja a 3 ora a reflectat la acest post.

După votare s'a constatat, că dl *Ioan Boldea* a obținut majoritatea de voturi întrunind 31, ear' dl Pop 15.

N'au lipsit câteva lucruri slabe, sēvirșite înainte de alegere prin unii oameni, cari se numără între inteligenți, dar' le trecem acum cu vederea.

Laudă se cuvine alegătorilor cuciuțăteni și lupșeni, pe cari toate adevămurile și promisiunile cele deșerte nu i-au putut abate dela încrederea avută în persoana dlui Boldea. Au răspuns cu dispreț toate promisiunile, zicēnd că nouē ne trebuie un notar drept și de atare îl cunoaștem pe dl Boldea cu acela și votăm.

Dorim, ca noualesul să și implinească așteptările, ce le-a pus poporul în el. *Un privitor neîntresat.*

Al 21-lea. Cassarul »Reuniunii române de înmormēntare din Sibiu» a solvit astăzi economului George Drăgan ajutorul statutar pentru răposata sa soție Ana Drăgan, născută Simșion, fost membru al reuniunii.

Acesta este al 21-lea cas de moarte în sinul reuniunii.

Hymen. Dl Drd. Iuliu Decian cand. de adv. s'a logodit cu d-ra Dora Borha din Ilia-Murășană.

Plecarea Suveranilor la Sinaia. În 19 c. de dimineața la orele 10 și 50, MM. LL. Regele și Regina României au plecat cu un tren special la Sinaia spre a lua reședința de vară.

Ingineri diplomați. Din Budapesta ni-se scrie că la politehnica de acolo au obținut diploma de inginer d-nii Trifan Gaiția și Pompeiu Dragoș.

Cas de moarte. *Ioan Baracu*, originar din Orșova, locot. în reg. 85, un ofițer foarte diligent și distins, a răposat săptămâna trecută în etate de 33 ani în Sighetul-Marmației.

Fie-i țărina ușoară!

Subvențiunea ziarului »Berliner Tagblatt». Ziarul »Pesti H.» în nrul seu de Mercuri face cunoscut, că guvernul maghiar subvenționează ziarul »Berliner Tagblatt». »Magyar Szó» se supără rău pentru indiscrețiunea ce o comite »P. H.» și zice, că nu e tactică datriotică, când astfel de lucruri se buciună în lume. Da, volnicțiile guvernului maghiar trebuie apărate prin ziar străine.

Un asil pentru veterani e pe cale de-a se înființa în București. Dl. Gazzavilan, Italian așezat de mulți ani în România, a început o colecție în scopul acesta, subscriind și el 30.000 lei.

O faptă nobilă. La începutul lunii acesteia a mușcat un câine turbat mai multe persoane în Sighișoara. Consiliul comunal de acolo a votat în ședința din urmă mulțumită protocolară cetățeanului August Frank, care cu primejdia vieții a apucat câinele de gât și l-a ținut până au alergat încă câțiva, ca să-l omoare.

„Isus Christos cu cuvintele sfintei scripturi”. E vorba să apară o carte nouă, de foarte mare preț. În privința aceasta primim următoarea comunicare:

Domnul și Mântuitorul lumii Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu, este întemeietorul bisericii noastre.

Nu este cu puțință a fi membru adevărat al acestei biserici fără a cunoaște viața pământească a întemeietorului ei: modelul a toată înțelepciunea și virtutea.

Momentele cele mai însemnate din viața lui Isus se află în Sfânta Scriptură.

Dar' fiind că Sfânta Scriptură, edată în biserica noastră, a devenit foarte rară și scumpă, și fiindcă momentele vieții lui Isus în Sfânta Scriptură sunt înșirate în mod fragmentar, la singuratici evangeliști chiar necomplet și ne-cronologic, încât mulțimea nici cu Sfânta Scriptură în mână nu-și poate forma o idee clară despre viața lui Isus: m'am văzut îndemnat a compune și a eda cartea: „Isus Christos — cu cuvintele Sfintei Scripturi”.

Edarea acestei cărți, de vre-o 15 coale de tipar mărunt (260 pag.), hârtie fină, este împreunată cu multe spese. Pentru acoperirea acestor spese rog pe toți P. T. domni, cari sprijinesc lăgărea lecturii folositoare poporului nostru, a câștiga abonenți la cartea mea. Prețul cărții pentru abonenți este 2 coroane. Abonenții, cari au plătit abonamentul până la 29 Iunie a. c., vor fi introduși în carte. Cartea va apărea în Iulie a. c.

Caransebeș, la 12 Maiu 1902.

Dr. Petru Barbu.

Date statistice. După conscripția din urmă, Brașovul are 36.646 locuitori, între cari 14.115 Maghiari (și Jidani), 11.248 Români și 10.644 Germani. Sibiiul are 29.577 locuitori, între cari 16.141 Germani, 7.106 Români și 5.747 Maghiari (și Jidovi).

„Cartea de aur”. Dl. T. V. Păcățan, fost redactor la „Tribuna”, a scris o carte de mare valoare, în care arată luptele purtate de Români pentru limbă și lege. Procurorul din Cluj i-a intentat proces pentru că ar fi agitat contra naționalității maghiare. Toate exemplarele din „Cartea de aur” au fost confiscate. Sâmbăta trecută a fost chemat dl. Păcățan din nou la judecătorul Gödri, căruia i-a spus, că în carte a reproduș acte istorice, așa că nu poate fi vorba de agitare.

Un mișel prins. I. Becșerian din Lugoj, care făcea comerț cu fete, a fost prins chiar în momentul, când voia să încerce 30 de fete în tren, ca să le esporteze în străinătate. Fetele au fost puse în libertate, ear' mârșavul neguțător a fost arestat.

Frig mare. În Rusia-de-nord a fost săptemăna trecută un frig așa de mare, încât a înghețat Marea-albă. Peste 20 de vapoare au rămas înșepenite în gheață.

Din diecesa Lugojului. On. Nicolau Muntean, administrator par. în Dobra, s'a dispus de paroch în Grădiște și administrator protopopesc al Ulpiei-Traiane. — On. Maximiu Ilea, preot ne-ordinat, a fost dispus de adm. par. în Dragșina. — On. Vichente Popovici, paroch în Varadia, a fost pus în deficiență.

O duplică. Referitor la examenul din Turnișor mai primim următoarele: De oare-ce cuvintele „Numai străin n'a fost, ci unul tocmai interesat și nu e mirare, căci tocmai în ziua aceea a fost alegerea de preot”, sunt în mod vădit adresate mie, imi țin de datorință a constata, că nici când și în nici o foaie nu am scris eu condus de simț de răsunare precum crede dl. Platoș, și dacă la prima alegere de preot nu am reușit, apoi vina este încrederea mea în „cuvântul” d-sale.

Ca să se vadă cum stă d-sa cu în-vătătoria „cu trup și suflet”, poftescă ori-cine conform *invitării* d-sale și să vadă grădina școlară, și dacă o grădină, — în carea se află 4 altoi din timpuri mai fericite ale Turnișorului și câteva straturi cu ceapă, ear' de aci încolo numai și numai cartofi, este *cultivată* „așa cum se cere să fie o grădină școlară” apoi atunci se poate zice, că examenul dela finea anului a fost foarte bun. Ioan Muntean.

Osândiți. Înainte de aceasta cu doi ani locuitorii români din Corniareva s'au împotrivit inginerului Sebestyén József, notarului și primarului din sat, cari voiau să măsoare acolo pământ. Gendarmii au tras foc și au omorât 6 locuitori, ear' mulți au rămas răniți. Tribunalul a ținut acum pertractarea procesului celor dați în judecată și pe Elena Cernescu au osândit-o la 3 ani temniță, ear' pe ceilalți instigatori la 2½ temniță.

Un atentator spânzurat. Hirsch Lebkuch, care făcuse un atentat contra guvernorului din Vilna (Rusia) a fost condamnat la spânzurătoare. Sentința s'a executat în 10 l. c.

Unde duce luxul! Căpitanul de husari Koch din Loșonț fusese condamnat anul trecut la pierderea rangului ofițeresc și la doi ani temniță grea, pentru-că ar fi defraudat 800 fl. În deșert asigură bietul om pe judecători, că el a pierdut banii, fără să știe cum, căci nu i-au crezut. După condamnarea lui s'a prezentat nevastă sa la judecătorie și a mărturisit, că ea i-a luat cele opt sute de florini din buzunar, ca să-și cumpere haine și alte fleacuri. Cu lacrimi în ochi s'a rugat să fie judecată, amenințând, că dacă nu o vor condamna, se omoară pe sine și își omoară și copii. Judecătorii a condamnat-o la 1½ an temniță. Ea a primit sentința cu lacrimi de bucurie, căci și așa nu mai puteam trăi din cauza muștrării de conștiință. Bărbatul a fost liberat.

Bănoilor din Bănat pare-că le merge rău în timpul din urmă, căci 12 au bancrotat până acum. Causa principală a acestor bancrotări e mai ales împrejurarea, că mulți din datorații lor au plecat la America, așa că unele bănci au suferit pierderi de zeci de mii de floreni.

La gimnasiul sășesc din Sibiiu au fost anul acesta 36, la școala reală 42 Români. De când cu gimnasiile de stat, Români cari nu pot merge la ale noastre, nu mai frecventează în măsură așa mare gimnasiile sășesti, ceea-ce e pagubă, dacă ne cugetăm la cultura, ce și-o poate câștiga la un institut german și la cea dela unul maghiar.

Opinca. Obiceiul de a umbla desculț sau cu opinci prinde rădăcini și la curți regești. Fetița regelui Victor al Italiei umblă prin palat tot desculță și când iasă, încălță opinci. Tot așa au început să umble cu opinci și copiii bogătanilor din Londra.

La examenul de matură din Lugoj au eșit cu succes și Românii Vasile Micuță (eminent), Martin Tremba, Romul Ancușă, Aurel Mihailescu și Arseniu Micu.

Grijiți de copii. O fetiță de 7 ani și un băiat de 3 ani din Sibiiu s'au în-cuiat într'un coteș de porci, unde s'au jucat cu chibrituri (lemnuge). Coteșul s'a aprins și amândoi copiii au ars în el.

Ucis de un cocoș. În Becimen a murit un copil într'un mod neobișnuit. O țărăncă își lăsa copilășul de 2 ani singur în curte, unde se juca cu găinile. Dintr'odată se repezi cocoșul la el și-i sparge capul cu ciocul așa de tare, încât i-au eșit creierii din căpășină. Când a venit mama acasă, copilul era mort.

Nou fond bisericesc. Ni-se scrie: Cu prima Ianuarie 1902 în parochia noastră Șarpatoc, tractul Sighișoara, a fost introdus un nou preot, care având în vedere numai binele parochienilor a înființat un fond pentru înfrumusețarea bisericii noastre. La acest fond au contribuit următorii creștini: M. Flittér, paroch 1 cor.; Maria Grecu n. Flittér 1 cor.; Savina Staer 1 cor. 60 bani; Sinefta Câlbează 20 bani; I. Fleșariu, col. com. 50 bani; Ana Barb 18 bani; Maria Țiței 20 bani; Z. Buzaș 1 cor.; Ana Buzaș 60 bani; G. Tomuleț 20 bani; Ana Țințu 1 cor.; F. Cristea 1 cor.; Floarea Buzaș 20 bani; Maria Ganea 40 bani; Z. Bărdaș, 40 bani I. Muntean, inv. 1 cor.; Ir. Nicoară episcop II. 60 bani; V. Cristea, episcop I. 1 cor.

Deci tuturor acestor binefăcători în numele comitetului parochial le aducem pe această cale mulțumita noastră din inimă, și dorim ca cei-ce până acuma au întârziat cu ajutorul lor pentru acest fond să grăbească căci faptă creștinească vor face prin aceasta. Șarpatoc la 6 Iunie 1902. Ioan Muntean, inv.

Produțiunea „Reuniunii meseriașilor din Sibiiu”.

— Mulțumită publică. —

La produțiunea împreunată cu cântări, teatru și joc, aranjată de noi la 15 Iunie a. c. am primit următoarele ajutoare respective suprasolviri și anume: Dela direcțiunea casei de economie „Olteana” din Viștea-inferioară, 10 cor.; Paul Rotariu, avocat și director de bancă (Timișoara) 2 cor.; colonelul c. și reg. în pens. Iacobici 2 cor.; profes. seminarial Demetriu Comșa 2 coroane 50 bani; Timoteiu Popovici și Dr. G. Proca, profesori semin., Ieronim Preda, câte 2 cor.; locotenentul c. și reg. Dem. Florian 2 cor.; Dr. Petru Șpan, profesor seminarial 1 cor. 20 bani; Demetriu Cunțanu, prof. seminarial 1 cor. 40 bani; Ioan Minoiu, măiestru zidar, în calitate de reprezentant al „Reuniunii meseriașilor din Săliște”, 80 bani; Teodor Moldovan, măiestru cismar, Ioan Roman-frizer, Petru Moga, franzelar, Ioan Luca, mechanic (Sadu), Iosif Marcu, pardositor Izidor Grindeanu, măiestru cismar, Constantin Dragoș, măiestru pantofar, Nic. Ișan, chilariu, Eremie Purece, măiestru lăcătuș, Emil Pătruș, măiestru măsar, Ioan Mihaiu, ospătar, Zacharie Aron, măiestru cismar, A. M., P. C., Nicolae Vătășan, prof. sem., Ioan Broju, capelan c. și reg. militar, Velican, călă de prăvălie, d-șoara Aurelia Bogorin, Dr. Par-tenie Barbu, notar de tribunal, fiecare

câte 40 bani; Ilie Mircea, măiestru pantofar (Blaj), Pavel Cotoș, funcționar la consistorul metropolitan, I. Moga, preot Nicolae Togan, administr. protopopesc, oleg.-tipograf Nicolae Simțion, membru onorar al reuniunii, fiecare câte 1 cor.; N. Fischer 80 bani.

La buna reușită a reprezentației piesei »O cămășe«, mult a contribuit conlucrarea zeloasă a d-nei Margareta Moldovan, ca regisoră, și a dlui Ieronim Preda, în greaua misiune de sufler și a dlui George St. Moga, angajat la trupa teatrală a dlui L. Bauer.

Cu pălăria s'a adunat prin subsemnatul president în favorul fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români suma de 13 cor. 36 bani.

Tuturor celor sus amintiți cum și harnicilor diletanți, datori ne simțim a le exprima adânc simțita recunoștință a reuniunii noastre.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 19 Iunie 1902.

Victor Tordășianu, Valeriu Grindeanu,
president. not. substituit.

Concursuri bisericesti-școlare.

Arhid. gr.-or. Sibiu Post. inv. din Sebeșul-săseșc (2, ev. 3), Lanorēm (3), Pianul-de-jos (2), Răhău, Deal, Căcova, Laz, Căpâlna, Petrifalău, Sebeșel, Răchita-Purcăreș (2), Tărtăria, (1/2, salar în naturalii), Cioara, Vingard, Săsciori, — toate în ppresbit. Sebeșului; In protopresb. Orăștiei: Beriu Jibot (2), Gioagiu-de-jos, Romoșel, Bozeș, Renghet, Mads.

La toate aceste posturi se vor computa cincuenalele legale numai după instituirea definitivă și serviciul de 5 ani neîntrerupt în respectiva comună. Se cere prezentarea la biserică.

Diecesa gr.-or. a Aradului. Post. inv. din Buteni, ppresbit. Butenilor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul Nicolae Radu, Edinburg (America). E bine să începi dela clasa I., căci altminteri plătești prea mult de geaba.

Instantaneu. Dintr'odată.

Dlul Ioan Galoș, Almașul m. Bucuros publicăm.

B. A. 1 Despărțirea la forurile bis. costă mai nimic. 2. Copiii unei femei, care a fost măritată, dar 'i-a făcut în nelegiuire, poartă numele ei, adică al bărbatului ei celui legiuit.

Dlul Ioan Crăciun. Dta nu poți pe-

deși fără lași să 'și-se constăte prin jurași paguba, care se 'și se plătească.

Dlul Ilie Cleja, Bârsana. In luna trecută a fost târg de vite de prăsilă în Sibiu, așa că dacă veți informați de prin Aprilie, puteați face ceva. Dați un anunț plătit în »Foaia Poporului« și în »Landwirtschaftliche Blätter« și veți vedea, cine se oferă să vândă. Prețurile sunt foarte variate.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Atelier de lăcătușerie în Sibiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, cum că după o praxă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc. etc., 'mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiu, Rosenanger nr. 9 (Tîrgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcoane, terase, galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise, antreuri, luminătoare, case pentru flori (florări) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

sobe de bucătărie

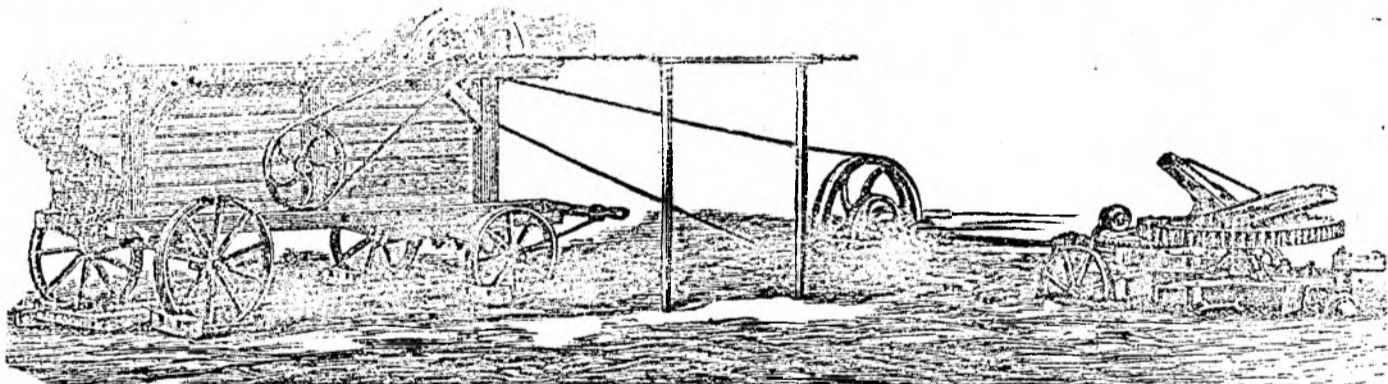
cât se poate de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiu, semnez

Cu deosebită stimă

Eremie Purece,
măiestru lăcătuș.

55 2-10

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Mășini agricole cu garanție pentru construcția escelentă și mâ-nare ușoară liferază fabrica de mașini agricole A. Török în Sibiu.

Deposit constant: de mașini de îmblătit, de mână, de cai și de aburi, cu roate de transportat, ciururi de curățit în trei mărimi, greble de fân de cea mai bună construcție dela 90 cor. în sus, mașini de sămănat, sfirmitor de cucuruz, teascuri de poame, strugari și oleu trieri, mașini de tăiat nutreț, pluguri etc. etc. Ca o specialitate a firmei se recomandă morile ei, cu 1, 2 sau 3 măcinătoare, minate cu apă, aburi sau motori.

— Prețuri moderate și condiții avantajoase de plătit. —

Representanța generală pentru Transilvania a fabricii de motori

„Langen & Wolf“ în Viena.

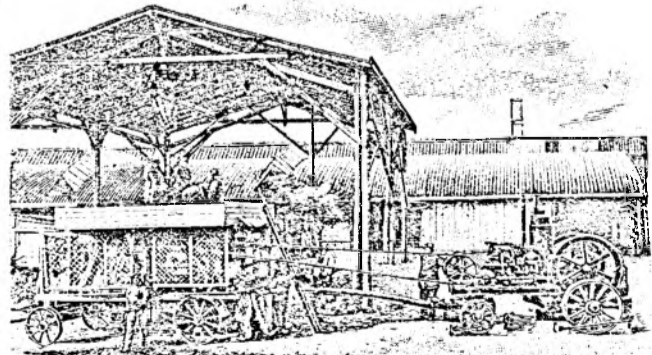
Renumiții motori de benzin Original „Otto“ dela Langen și Wolf sunt cei mai ieftini și mai practici, pentru economi și industriași. Nu e lipsă de mașinist și de focar, ori-ce pericol de foc e eschis, astfel că cu o locomobilă-motor de aceasta se poate îmblăti în mijlocul paelor și pe vreme cu vânt.

Motorul se poate pune ori-și-când în mișcare, speșele sunt neînsemnate, numai 5—6 bani pe oră și pentru o putere de cal.

Motorii Original „Otto“ sunt răspândiți în număr de peste 65.000.

Cu prospecte și preliminar de speșe stau cu plăcere la dispoziție.

Locomobile de benzină și motori se pot vedea în acțiune la ori-ce timp în fabrica mea în Sibiu.

56 1—

ANUNT.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, societate pe acții, aduce la cunoștință, că dela 1 Iulie a. c. statorește etalonul pentru depuneri spre fructificare cu anunt $5\frac{1}{2}\%$, fără anunt 5% .

Se observă, că deponenții vechi au favorul a li-se fructifica depunerile cu 6% până la 1 Iulie 1903.

Mercurea, la 23 Iunie 1902.

57 1-3

Direcțiunea.

Vânzare de moșie.

O moșie frumoasă comasată la Vesőd (Szász-Vesszöd) lângă Șeica-mare, în depărtare de $\frac{1}{2}$ oră dela stația căii ferate, e de vânzare pe lângă un preț convenabil. 54 2-3

Ea constă din 192 jugere arătură și fenaț, apoi 49 jugere pădure de fag de 20 ani, precum și edificii de locuit și economice.

Amănunte se capătă la dl Dr. Oscar Kabdebó, Sibiu, strada Măcelarilor nr. 33.

Franzbranntwein-ul

lui
BRÁZAY,

cel mai răspândit și mai neescapionabil mijloc de cură în casă.

Se expediază dela fabrica lui
Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Căderea părului. Franzbranntwein-ul e un mijloc escelent, pentru spălarea părului, căci întărește pielea și rădăcinile părului, împedecând astfel căderea acestuia. În scopul acesta spălăm părul bine cu el seara înainte de culcare și dimineața după sculare. 2 47-52

Feriiți-vă de imitațiuni.

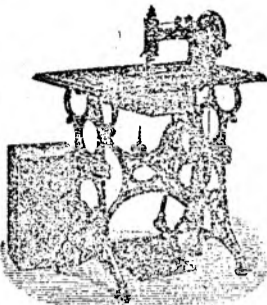
Fiiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Gustav Dürr,

mehanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 3 20-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștiencios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la oerere gratis și franco.

Stropitoare pentru peronospora.

Subscrisul ofer st. domni economi cele mai bune stropitoare pentru peronospora plătibile la cassă sau prin accept la toamnă. Mai departe ofer magazinul meu bogat și bine asortat cu articoli de fer calitate I, tinichea, cuie, șuruburi, feruri de plug, garnituri, vase pentru bucătărie, mărfuri de gumă etc. 49 4-5

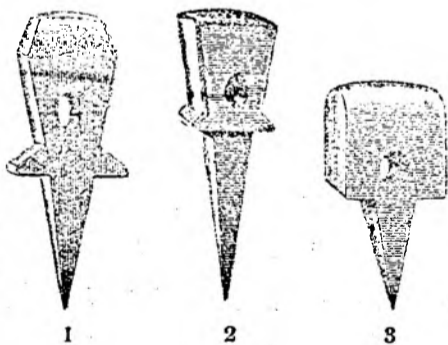
Cu stimă

Victor Dahinten,

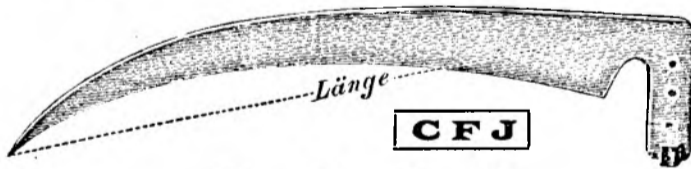
magazin de ferărie în Alba-Iulia.

CAROL F. JICKELI

„La coasa de aur“. Sibiu, Piața-mică. „La coasa de aur“.

Nicovale, forma figurei 1 2 3
1 bucată cor. 1- —96 —86

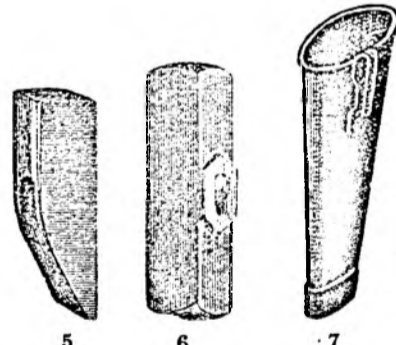

Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 buc. cor. 1 60 1 60 1 60 2- — 2-

Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Tocuri de cuți nr. 7 șmalțuite pe dinlăuntru și pe dinafară 1 buc. cor. —40

Ciocane, figura 5 à 250, 300 figura 6 à 300 grame
1 bucată cor. —86 —90 1-

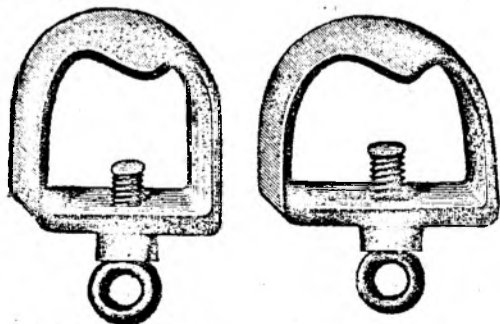
Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă, nicovală și ciocan, provăzute cu semnul CFJ, care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată.

Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra!

51 2-

Verigi de coase.

Nr. 2 C. —24

Nr. 3 C. —24

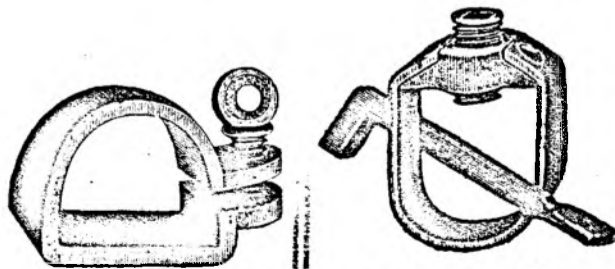
Toporiști de coase,

obicehnute, de lemn 1 bucată . . . K. —44
Toporiști pentru coase de holde (model introdus de Julius Teutsch) 1 bucată . . . K —90
Grebile de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicehnute de lemn.
1 bucată . . . K. 1 30

Cuți,

dela 12 bani în sus, în variație bogată.
In deosebi recomand: Cuțile americane
1 bucată K —40
Cuți de Bergamo, vinete-inchise, cu semnul CFJ
1 bucată K —80

Verigi de coase.

Nr. 13 C. —30

Nr. 15 C. —40